Macbeth (1606)

William Shakespeare

Personajele

DUNCAN, rege al Scoției
MALCOLM și DONALBAIN, fii regelui
MACBETH și BANQUO, generali în armata regelui
MACDUFF, LENNOX ROSS, MENTEITH, ANGUS și CAITHNESS, nobili scoțieni
FLEANCE, fiul lui Banquo
SIWARD, conte de Northumberland, general al oastei engleze
TINĂRUL SIWARD, fiul său
SEYTON, un ofițer din suita lui Macbeth
UN BĂIAT, fiul lui Macduff
UN DOCTOR ENGLEZ
UN DOCTOR SCOȚIAN
UN SERGENT
UN PORTAR
UN MOŞNEAG
LADY MACBETH
LADY MACDUFF
O DOAMNA DE ONOARE
HECATE şi TREI VRĂJITOARE (I, II, III)
Arătări, Nobili, Gentilomi, Ofițeri, Soldați, Ucigaşi, Curteni şi Crainici.

(Acțiunea se petrece în Scoția fie în Anglia)

ACTUL I

SCENA 1

(Un loc pustiu. Tunete şi fulgere. Intra trei vrăjitoare.)

VRĂJITOAREA I
Cînd fi-vom iar, tustrele, noi,
Sub fulger, trăsnete şi-n ploi ?

VRĂJITOAREA II
Cînd zurbaua s-a sfîrşit,
Cel învins c-a biruit.

VRĂJITOAREA III
Va fi-nainte de-asfințit.

VRĂJITOAREA I
În care loc ?

VRĂJITOAREA II
În bălării.

VRĂJITOAREA III
Pe Macbeth spre-a-l întîlni.

VRĂJITOAREA I
Vin îndată, Cotoşman.

VRĂJITOAREA II
Ne-a strigat broscoiul, haidem.

TUSTRELE
Ce mi-e slut, ce mi-e frumos,
Prin duhoare şi prin pîclă
Să plutim în sus şi-n jos. *(Ies.)*

SCENA 2

(O *tabără lingă Forres. Goarne în culise. Intră Duncan, Malcolm, Donal-bain, Lennox şi suita. Intîlnesc un sergent plin de sînge.)*

DUNCAN
Rănitul cine-i ? După cum arată
Ne-ar spune, starea cea mai nouă
A răzvrătirii.

MALCOLM
E sergentul care
Ca brav şi bun ostaş s-a războit
Să nu cad prins. Salut, viteaz prieten !
Dă seama regelui de mersul luptei
Din care vii.

SERGENTUL
Era nehotărîtă,
Aşa cum doi înotători sleiți
Se prind în brațe şi se stînjenesc.
Macdonwald cruntul, înrăit rebel,
Că firea-n el de-aceea viermuit-a
Cu tot ce-a zămislit mai ticălos,
Primi-ntăriri din insule, din vest,
De pedestraşi uşor şi greu armați.
Zîmbea Fortuna țintei lui drăceşti
Părînd a răzvrătitului muiere,
Dar în zadar. Căci în disprețul ei,
Macbeth viteazul, vrednic de-al său nume,
Cu spada-n vînt de sînge fumegîndă,
Copil al biruinții-şi taie drum

Şi-ntîmpină pe ticălos.
Nu-i strînge mîna, nu-şi ia bun rămas.
Ci-l descusu din fălci pînă-n buric,
Pe zidul nostru proțăpindu-i capul.

DUNCAN
O, vrednic văr ! Viteaz între viteji !

SERGENTUL
Dar cum din pragul soarelui răsare,
Zbucnesc furtuni cu trăsnete şi-urgii,
Tot din acest izvor al mîntuirii
Prăpădul se porni. O, rege,-ascultă !
De-abia-i silise legea şi bravura
Pe-aceşti pedestri sprinteni să dea dosul,
Cînd regele norveg prinzînd prilejul
Cu spor de oşti şi arme noi călite
Dă iureş iar.

DUNCAN
Şi căpitanii noştri, Macbeth şi Banquo, s-au temut ?

SERGENTUL
Precum
Un leu de iepuri, şi de vrăbii — un vultur.
Erau, spun drept, şi trebui să dau seamă,
Ca nişte tunuri pline vîrf cu schijă
Ce-şi slobozeau de cîte două ori
Lovirile-n vrăjmaş. Voita-au oare
Să-nalțe-un nou calvar, sau să se scalde în fumegînde răni ? Nici eu nu ştiu.
Dar mă sfîrşesc. Şi rana-mi cere leacuri.

DUNCAN
La fel de bine-ți stau şi răni, şi vorbe : Simt izul cinstii-n ele. îngrijiți-l.

(Iese sergentul, sprijinit. Intră Ross.)

Dar cine vine ?

(Intră ROSS)

MALCOLM
Bravul de Ross.
LENNOX
Ce grabă-n ochii lui ! Aşa priveşte
Cel care vine cu ciudate veşti.

ROSS
Trăiască regele !

DUNCAN
De unde vii,
O, vrednic nobil ?

ROSS
Din Fife, mărite rege,
De unde-ale Norvegiei drapele
Se-nalță-n cer, frig adiind spre-ai noştri.
Cu oşti cumplit de mari a dat năvală
Chiar craiul lor, de Cawdor sprijinit,
De-acel mişelnic than şi trădător.
Dar mirele Belonei, în armură
L-nfruntă-n luptă dreaptă piept la piept
Şi fier în contra fierului rebel îi frînge-avîntul, şi-n sfîrsit izbînda
A noastră este !

DUNCAN
Sfîntă bucurie !

ROSS
Deci Sweno, azi, norvegul crai, vrea pace.
Nu l-am lăsat nici să-şi îngroape morții
Pîn' n-a plătit, pe insula Saint Colme,
Despăgubire zece mii de taleri.

DUNCAN
Iar thanul Cawdor n-o să mai mă-nşele
In ce-am mai sfînt. Mergi, morții dă-l îndată.
Şi-n fostu-i rang, tu pe Macbeth l-arată.

ROSS
Voi împlini poruncile ce-ai dat.

DUNCAN
Ce pierde el, Macbeth a cîştigat.

SCENA 3

(Un cîmp pustiu lângă Forres. Intră cele trei vrăjitoare.)

VRĂJITOAREA I
Pe unde-ai fost, surato ?

VRĂJITOAREA II
Porci tăiat-am.

VRĂJITOAREA III
Dar tu, soro ?

VRĂJITOAREA I
Cu castane-n şorț, mai ieri
Soața unui marinar
Sta şi clefăia mereu. „Dă şi mie !" zieu-i eu.
„Vrăjitoare, hai, te cară !" Mi-a strigat vorba de-ocară
Scorpia cea ghiftuită ;
Soțu-i la Alep e dus,
Căpitan pe „Taigăr" pus,
Mă prefac în şoarec berc,
Să-l ajung pe-o sită-ncerc.
Mă strecor pe punte-n jos
Şi mă pun pe ros, pe ros.

VRĂJITOAREA II
Io-ți dau un vînt.

VRĂJITOAREA I
Ce bun cuvînt !

VRĂJITOAREA III
Şi-ți fac şi eu parte.

VRĂJITOAREA I
Celelalte-s ale mele,
Ori pe unde suflă ele,
Şi limanurile toate
Cu pătratele-nsemnate,
Pe a corăbiilor carte.
Ți-l usuc ca pe-un uluc,
Nici în noapte, nici în zi,
Peste-a genelor perdele
Somnul nu-i va mai pluti :
Ca un făcător de rele,
Va trăi Bolnav, sfrijit,
Săptămîni de nou'ori nouă,
Să-i tot fulgere, să-l plouă
Nenecat, dar hărțuit.
Haide, ghici, ce-am eu aici ?

VRĂJITOAREA II
Să văd mă lasă !

VRĂJITOAREA I
E un deget de cîrmaci
înecat în drum spre casă. *(Se aude toba.)*

VRĂJITOAREA III
I-auzi toba bate-acum
Că Macbeth vine pe drum.

TOATE
Mînă-n mînă trei surori,
Crainice şi ursitori,
Ce se vîntură prin toate
Ţările şi mările
Tîrcolind cărările,
Trei ori mie, trei ori ţie,
Şi iar trei, nouă să fie.
Gata, vraja e-nchegată.

(Intra Macbeth şi Banquo.)

MACBETH
Ce tristă şi ce mîndră zi-ntre toate !

BANQUO
Depane-i pîn' la Forres ? Cine sînt
Aceste iezine stranii-n portul lor.
De parcă nu-s făpturi de pe păinînt
Şi totuşi sînt ? Trăiţi ? Sînteţi ceva
Ce poate fi-ntrebat de către om ?
îmi pare că-nţelegeţi. Fiecare
.Şi-a dus în dreptul buzelor zbîrcite
Un deget descărnat. Păreţi femei :
Dar după barbă, nu prea-mi vine-a crede.

MACBETH
Vorbiţi-mi de puteţi : voi cine sînteţi ?

VRĂJITOAREA I
Macbeth, mărire ţie, nobil de Glamis !

VRĂJITOAREA II
Macbeth, mărire ţie, than de Cawdor !

VRĂJITOAREA III
Macbeth, mărire ţie, vei fi rege !

BANQUO
De ce tresari, stăpîne, şi te sperii
De lucruri care-atît de bine-ţi sună ?
Pe sfîntul adevăr : sînteţi năluci,
Sau tocmai ce păreţi a fi ? Slăviţi
Pe treapta-i de-azi pe soţul meu ; vestindu-i
Noroc măreţ şi-un viitor regesc,
L-aţi uluit. Iar mie nu-mi vorbiţi.
Dar dacă ştiţi citi-n samînţa vremii,
Spunînd ce bob dă rod, ce bob e sterp,
Vorbiţi-mi : nu cerşesc hatîrul vostru

Şi nici de ura voastră nu mă tem.

TUSTRELE
Slavă ! Slavă ! Slavă !
VRĂJITOAREA I
Mai mic decît Macbeth, mai mare totuşi!

VRĂJITOAREA II
Mai fericit, dar nu cu-atît noroc !

VRĂJITOAREA III
Părinte-al unor regi, dar rege nu !
Macbeth şi Banquo, slavă vouă !

VRĂJITOAREA I
Mărire vouă, Banquo şi Macbeth !

MACBETH
Mai stați, obscure-oracole, şi-mi spuneți:
Murind Sinel, sînt than de Glanis, ştiu !
De Cawdor, însă, cum ? E-n viață Cawdor,
Şi-i merge-n plin. Iar să fiu rege, eu,
Nu-i de crezut, cum nici „de Cawdor" nu-i.
De unde-aveți ciudatele vestiri ?
De ce cu o profetică-nchinare,
Pe-acest cîmp ars şi plin de bălării
Ne-opriți din drum ? Vorbiți-mi, vă conjur.

(Vrăjitoarele pier)

BANQUO
Cu marea-nalță aburi şi pămîntul.
Iar ele, aburi sînt. Unde-au pierit ?

MACBETH
În aer. Ca suflarea-n vînt s-a dus
Părelnicul lor trup. De-ar mai fi stat!

BANQUO
Dar fost-au ele-aievea cum vorbim,
Sau am mîncat din rădăcina rea
Ce mintea ți-o-nrobeşte ?

MACBETH
Copiii tăi să fie regi !

BANQUO
Tu, rege !

MACBETH
Şi-au spus şi than de Cawdor ! Nu-i aşa ?

BANQUO
în vorba şi-ntr-un glas. Dar cine vine ?

(Intră Ross şi Angus.)

ROSS
Macbeth, a biruinții tale ştire
L-a fericit pe rege. Şi citind
De vajnica ta luptă cu rebelii,
Uimirea şi-ncîntarea se-ntreceau
În sinea lui să ți se dăruiască.
Nedumerit şi perindînd în minte
Sfîrşitul bătăliei, el te află
In rîndurile dîrjilor norvegi,
Nenfricoşat de straniile chipuri
Ce-n preajma ta, cu moartea, semănai.
Ca grindina de-ades soseau ştafete
Purtînd cu ele proslăvirea ta.
În luptă grea de mîntuire-a țării,
Şi-n față i-o puneau.

ANGUS
Sîntem trimişi
De-aî nostru domn şi rege-a-ți mulțumi
Şi doar să te-nsoțim-naintea sa,
Dar nu să-ți răsplătim.

ROSS
Şi-n semn de şi mai mari cinstiri din parte-i
Rugatu-m-a să-ți spun : eşti than de Cawdor,
Slăvit fii-n noul rang, preavrednic nobil : Al tău să fie !

BANQUO
Cum ? Nu minte dracul ?

MACBETH
Dar than-ul n-a murit.
De ce să-mbrac
Veşminte de-mprumut ?

ANGUS
Da. n-a murit
Cel care than a fost, dar viața lui
E sub osîndă grea şi-i drept s-o piardă.
A uneltit cumva cu cei din nord,
Sau pe rebeli i-a sprijinit pe-ascuns, în fel şi chip, lucrînd pe două căi

La nimicirea ţării ? Nu pot şti.
Dar dovedită şi mărturisită
Trădarea lui l-a prăbuşit.

MACBETH *(aparte)*
...Şi Glamis,
Şi than de Cawdor.
Şi de-abia urmează
Ce-i mai măreț.

(Către Ross ți Angus.)

Vă mulțumesc de trudă.

(Către Banquo.)

Nu crezi acum că-ți vor fi regi copiii
Cînd cele ce m-au înălțat de Cawdor
Le-au profețit şi lor ?

BANQUO
Crezînd orbeşte,
Te poți aprinde şi rîvneşti la tron,
Fiind şi than de Cawdor. E ciudat !
Ades ai beznei soli, ca să ne piardă,
Grăiesc cinstit, ne mînă cu nimicuri
Ducîndu-ne spre cel mai greu păcat...
O vorbă, verii mei !

MACBETH *(aparte)*
Preziceri două
S-au şi-mplinit cu norocos prolog
Al planului crăiesc ce va să fie.
Eu, domnii mei, vă foarte mulțumesc !
Acest îndemn de dincolo de fire
Nu poate fi nici rău, nici bun. De-i rău,
De ce mi-e dat zălog de biruință
Un adevăr dintru-nceput ?
Sînt Cawdor. Iar dacă-i bun, de ce mă-mbie-un gînd,
De-al cărui chip mi se zburleşte părul,
Iar inima vitează-mi bate-n piept înnebunită ?
Groaza unei clipe
Mai mică e decît a-nchipuirii.
Iar mintea-n care omorul e doar gînd îmi zguduie-ntr-atît făptura toată,
Că-n îndoieli simțirea ei se pierde
Şi tot ce nu-i e-aievea pentru ea !

BANQUO
Priviți ce-ngîndurat e soțul nostru !

MACBETH *(aparte)*
Cînd soarta mă vrea rege, soarta poate
Să mă-ncunune fără să mă mişc.

BANQUO
Cinstirile ce-l copleşesc îi stau
Ca straie noi, ce nu se dau pe trup
Decît cu ajutorul folosinții.

MACBETH *(aparte)*
Ce-o fi să fie ! Timp şi ceas deodată
Se duc cu ziua cea mai nendurată !

BANQUO
Viteaz Macbeth, sîntem l-a ta poruncă.

MACBETH
Mă frămîntau în gînd uitate lucruri —
Iertare ! Truda voastră, domnii mei
Stă scrisă-aici şi-ntorc o filă zilnic
S-o recitesc. Spre rege-acum !

(Către Banquo.)

Să cugeti
La ce ni s-a-ntîmplat. Iar cînd răstimpul
Le va fi cîntărit, să stăm de vorbă, într-un răgaz, cu sufletul deschis.

BANQUO
Bun, bucuros.

MACBETH
Destul acum ! Să mergem ! *(Ies.)*

SCENA 4

(La Forres. O cameră în palat. Fanfare. Intră Buncan, Malcolm, Donalbain, Lennox şi suita.)

DUNCAN
Şi-a ispăşit osînda morții Cawdor ?
Şi tot nu s-au întors trimişii mei ?

MALCOLM
Nu încă, sire,
Dar am stat de vorbă
Cu unul care l-a văzut murind.
Mi-a spus că şi-a mărturisit trădarea,
Iertare şi-a cerut măriei-tale,

Dovezi de-adîncă pocăință dînd.
Nimic în viață nu i-a stat mai bine
Ca felul cum s-a lepădat de ea.
El a murit parcă-nvățat să moară,
Ca unul ce-şi aruncă darul vieții
Ca pe-un nimic...

DUNCAN
Nu-i meşter pe-astă lume
A minții taină-n chipuri s-o citească.
A fost un than în care mi-am fost pus încrederea mea toată.

(Intră Macbetb, Banquo, Ross si Angus.)

O vrednic văr ! Păcatul nerecunoştinței mele
M-apasă greu şi-acum. M-ai depăşit
Atît de mult, că nu te poate-ajunge
A răsplătirii ageră aripă. De ce nu-ți este meritul mai mic
Să pot şi răsplăti, şi recunoaşte ?
Tot ce-ți mai spun e doar că-ți datoresc
Cu mult mai mult decît pot să-ți plătesc.

MACBETH
Credința şi-ascultarea ce-ți închin
Prin chiar plinirea lor sînt răsplătite,
Iar partea ta-i s,ă iei ce-ți datorăm.
Sînt datorii, copii şi servi ai țării
Şi-ai tronului, şi-şi fac doar slujba lor,
Cînd întru cinstea şi iubirea ta
Sînt gata la orice.

DUNCAN
Bine-ai venit !
Eu te-am sădit şi-am să te-ajut să creşti
Mai falnic încă. Meritul tău, Banquo.
Nu-i mai prejos, iar tot ce-ai săvîrşit
Cuvine-se a fi ştiut. Mă lasă La piept să mi te strîng.
De-oi creşte-acolo.

BANQUO
Şi-al tău e rodul.

DUNCAN
Marea-mi bucurie încearcă-n dezmățata-i revărsare în lacrimile jalei să se-ascundă.
Voi fiii, rude, thani, măriri din preajmă-mi,
Aflați că las urmaş la tron pe Malcolm, întîiul meu născut şi că-l numesc
De-aci-nainte prinț de Cumberland. Dar nu-l îmbracă doar pe el cinstirea,
Ci semne de noblețe, ca luceferi

Vor străluci pe pieptul celor vrednici.
Spre Inverness !
Şi să legăm acolo
Mai strîns prietenia dintre noi.

MACBETH
Cînd nu ţi-o-nchin, odihna mea e trudă !
Deci crainic vreau să-ţi fiu, să-ncînt auzul
Soţiei mele cu sosirea ta. îngăduie-mi să plec.

DUNCAN
O, Cawdor vrednic !

MACBETH *(aparte)*
Un Cumberland e-un prag într-adevăr
De care sau mă-mpiedic, sau îl săr !
Îmi stă în drum. V-ascundeţi focul, stele,
Nu luminaţi în bezna poftei mele,
Ce face braţul, ochiul să nu ştie :
S-ar îngrozi văzînd ce va să fie ! *(lese.)*

DUNCAN
Aşa e Banquo ! El e mult viteaz,
De proslăvirea lui nu mă mai satur,
E pîinea mea ! Să mergem după el
Că-n zelul lui ne-a luat-o înainte,
Ca să ne pregătească bun sosit.
E-o rudă fără seamăn ! *(Fanfara. Ies.)*

SCENA 5

(Inverness. Castelul lui Macbeth. Intră lady Macbeth citind o scrisoare.)

LADY MACBETH
„Mi-au ieşit în cale în ziua biruinţei şi m-am încredinţat prin cele mai neîndoioase dovezi că au mai multă ştiinţă decît muritorii de rînd. Pe cînd ardeam de dorinţa de a le întreba mai departe, s-au făcut deodată una cu văzduhul în care au pierit. Stăteam uluit şi mă minunam şi iată că sosesc trimişii regelui, care mi se închina zicîndu-mi „Than de Cawdor", cu care nume mă întîmpinaseră şi cele trei surori proroace, mai înainte, salutîndu-mă pentru vremea ce va să vie : „Slava ţie, tu care vei fi rege !" Am crezut nimerit să-ţi împărtăşesc aceasta, scumpă tovarăşă a măririi mele, ca să nu fii lipsită de partea ta de bucurie, neştiind de mărirea care-ţi este făgăduită. Păstreaz-o în taina inimii tale, şi rămîi cu bine."
Eşti Glamis, eşti şi Cawdor. Şi vei fi
Tot ce ţi-i dat. Dar firea ta-i prea plină
De laptele-omeneştii duioşii,
S-aleagă drumul care-i cel mai scurt.
Mă tem de ea. Mărire vrei. Ai rîvnă,

Dar n-ai şi nendurarea ce-o-nsoţeşte.
Ce vrei mai aprig, vrei pe sfinte căi,
N-ai vrea să-nşeli, dar ceri cîştig nedrept,
Iar ce rîvneşti îţi strigă, vrednic Glamis :
„Aşa să faci de vrei să-l dobîndeşti",
Şi-i tocmai ce te temi a-nfăptui
Şi-ai cam dori să nu se facă. Vino.
Să-ţi torn voinţa mea-n auz, să biciui
Cu grai de foc tot ce-te-ndepărtează
De cercul de-aur, cel cu care soarta
Şi-un ajutor de dincolo de fire
Se pare că te-au şi încoronat.

(Intră un crainic.)

Ce veşti aduci ?

CRAINICUL
La noapte vine Duncan !

LADY MACBETH
Ai-nnebunit ? Stăpînul nu-i cu el ?
Şi chiar aşa, nu mi-ar fi scris el oare
Să pregătesc primirea ?

CRAINICUL
Mă iertaţi,
Dar e adevărat. Soseşte thanul.
I-a luat-o înainte un ortac
Abia putînd, cu sufletul la gură,
S-aducă vestea.

LADY MACBETH
Mergi şi-l îngrijeşte. E o veste mare !

(Crainicul iese.)

A răguşit şi corbul
Ce croncăne sosirea-ntr-un ceas rău
A regelui sub zidurile noastre.
Voi, duhuri, ce daţi gînduri ucigaşe,
Stîrpiţi femeia-n mine şi turnaţi-mi
Din creştet pfriă-n tălpi cruzime oarbă.
Vîrtos să-mi fie sîngele, căinţa
Nu-şi afle-n el nici loc, nici drum ; iar mila
Să nu-mi clintească, ispitindu-mi firea,
Cumplitul scop, ca nu cumva să preget
Cînd trec la faptă. Voi, ai crimei sfetnici,
Luaţi la sînu-mi fiere-n loc de lapte

Oriunde-n nevăzuta-vă-nchegare
La siluirea firii privegheați.
Tu-mbracă-te-n a iadului fum negru
Şi vino, deasă noapte, să nu vadă
Pumnalul meu tăios ce rană face.
Şi nici, pîndind prin văl de bezne, cerul
Să-mi strige : Stai !

(Intră Macbeth.)

Tu, Glamis, Cawdor vrednic !
Ursit să fii mai sus decît ce eşti !
Răvaşul tău departe m-a purtat
De oarba zi de azi şi-n astă clipă
Simt tot ce va să fie.

MACBETH
Multiubito ! La noapte vine Duncan !

LADY MACBETH
Şi cînd pleacă ?

MACBETH
Pe mîine-ar vrea.

LADY MACBETH
O soarele nicicînd
Această zi de mîine n-o s-o vadă !
Stăpîne, chipul tău e-o carte-n care
Ciudate lucruri poate-un om citi.
Cînd vrei să-nşeli o lume, fii ca lumea,
Cu bun venit pe buze şi-n priviri
Să fii ca floarea fără de prihană,
Dar fii şi-aspida cuibărită-ntr-însa.
Să ne-ngrijim acum de cel ce vine.
Şi las' pe mine-isprava acestei nopți.
Ea, nopți şi zile-n şir, ce vor să vie,
Ne-aduce-n plin putere şi domnie.

MACBETH
Mai stăm de vorbă noi...

LADY MACBETH
Şi fruntea sus i
Că-i primejdios s-arăți pe gînduri dus. Iar restul... am eu grijă !

(Ies.)

SCENA 6

(În fața castelului lui Macbeth. Oboiuri şi facle. Intră Duncan, Malcolm, Donaibain, Banquo, Lennox, Macduff, Ross, Angus şi curtenii.)

DUNCAN
Frumos e aşezat acest castel,
Iar aerul uşor şi lin, ne-mbie
Molatecele simțuri.

BANQUO
Şi lăstunul
Al verii oaspe, găzduit în temple,
Prin cuibul său plăpînd ne dovedeşte
Că răsuflarea cerului îşi lasă
Mireasma ei cu drag pe-aceste locuri ;
Că nu-i ungher, nici streaşină, nici boltă
Să nu-şi atîrne pasărea aceasta
Culcuşul ei şi spornicul ei leagăn.
Oriunde ea se-aşază şi sporeşte,
Am luat aminte, aeru-i mai molcom.

(Intră Lady Macbeth.)

DUNCAN
O, iată şi cinstita noastră gazdă.
Ades iubirea care ne-nsoțeşte
Povară e, dar ea fiind iubire îi mulțumim.
Tu Domnului te roagă
Ca truda ta să nu ne-o pună-n seamă,
Să ne plătească pentru grija ta.

LADY MACBETH
În slujba noastră de-aş sluji-ndoit,
Şi iar de cîte două ori în toate,
Şi tot ar fi un lucru de nimic.
Pe lîngă-nalta, fără seamăn cinste,
Prin care-ai copleşit a noastră casă.
Deci pentru vechile dregătorii
Şi cele nci, acum adăogite,
Sîntem datornicii măriei-tale
Cu rugăciuni.

DUNCAN
Dar thanul Cawdor unde-i ?
L-am urmărit cu gînd să-i iau-nainte,
Da-i călăreț grozav, şi-mpintenat

De dorul său, el s-a văzut acasă
Naintea mea. O, nobila mea gazdă,
La noapte-ți voi fi oaspe.

LADY MACBETH
Servii tăi
Țin tot ce au, şi viața şi pe-ai lor
Din bunăvoia regelui, şi-s gata
Să-i dea ce este-al său.

DUNCAN
Dă-mi mina,
Să mergem la stăpînul casei.
Drag mi-i Şi nu voi conteni să-l ocrotesc,
Cu voia ta, stăpînă.

(Ies.)

SCENA 7

(O *sală în castelul lui Macbeth. Oboiuri şi facle. Intră un stolnic şi slujitori cu tăvi şi străbat scena. Apoi intră Macbeth.)*

MACBETH
De s-ar sfîrşi de tot, cînd s-a făcut,
Mai bine-i cît mai grabnic să se facă...
De-ar fi scutit omorul de urmări
Şi, săvîrşit, izbînda şi-ar păstra-o ;
De-ar fi această lovitură totul,
Şi-aici i-ar fi începutul şi-noheierea,
Atunci pe-acest liman şi vad al vremii
Mi-aş pune-n joc şi viața de apoi,
Dar pricini de-astea-s judecate-aci.
Noi dăm doar sîngeroase-nvățături
Ce se rentorc, ştiute, să lovească
Pe-nvățător. Dreptatea asta oarbă,
Fiertura cupei noastre de otravă
Ne-o duce chiar la buze. El e-aici.
Şi-i sfînt de două ori, că-i sînt supus
Şi-i sînt şi rudă : două tari temeiuri
In contra faptei. Şi fiindu-i gazdă,
Să-i apăr, trebui', pragul de tîlhari,
Iar nu să scot chiar eu cuțitul. Duncan
S-a dovedit atît de blînd ca rege
Şi-atît de drept, în naltu-i loc, a fost
Că darurile lui ar veşteji
Ca îngerii cu glasul lor de trîmbiți,
Păcatul greu ai omorîrii sale.
Iar mila, prunc plăpînd şi gol, suit

Pe-aripi de vifor, heruvim călare
Pe nevăzuţii vijeliei cai,
Va năluci-n privirea tuturora
Grozavul fapt ce-neacă-n lacrimi vîntul.
N-am pinteni, deci, să^mi îmboldească gîndul.
Ci rîvnă numai, ce s-avîntă-n şa
Şi cade-n gol.

(Intră lady Macbeth.)

Cum stăm ? Ce veşti aduci ?

LADY MACBETH
De ce ai ieşit ? E pe sfîrşit cu cina.

MACBETH
De mine n-a-ntrebat ?

LADY MACBETH
Nu ştii că da ?

MACBETH
Nu mergem mai departe-n treaba asta.
El m-a cinstit chiar ieri. La mic şi mare
Mi-am dobîndit o faimă făr' de preț.
S-o port, se cade,-n strălucirea-i nouă
Şi nu s-o lepăd prea curînd.

LADY MACBETH
Fu beată
Nădejdea-n care te-ai împăunat ?
Şi-a adormit de-atunci ? Şi se trezeşte,
Privind atît de veştedă şi pală
La ce făcea atît de bucuros ? Ş
tiu azi ce preț să dau pe-a ta iubire.
Te temi să fii şi-n faptă şi-n virtute
Acelaşi ca-n dorință ? Vrei să ai
Tot ce socoti a fi podoaba vieții
Şi să rămîi mişel în ochii tăi,
Ținut între „aş vrea" şi „nu-ndrăznesc", întocmai ca motanul din zicală[1] ?

MACBETH
Dă-mi pace, rogu-te ; cutez să fac
Tot ce e vrednic de-un bărbat. Nu-i om
Cel ce se-ncumetă mai mult.

---

[1]Referire la vechiul proverb englez : The cat would eat fish, but would not wet her feet. (Pisica ar mînca peşte, dar n-ar vrea să-şi ude labele.)

LADY MACBETH
Ce fiară
Te-a-mpins aceste planuri să-mi destăinui ?
Erai un om cînd cutezai s-o faci,
Iar ca să fii mai mult decît ai fost,
Să mi te-arăţi mai mult decît un om.
N-aveai atunci nici timp, nici loc prielnic,
Dar vreai să ţi le iaci ! Şi cînd prilejul
Se-arată de la sine, eşti nevolnic !
Am alăptat, şi ştiu cît de duios
Iubeşti pe pruncul căruia-i dai sînul,
Dar i-l smulgeam din ştirbele-i gingii în clipa chiar cînd îmi zîmbea-n obraz
Şi creierii-i zdrobeam, de-aş fi jurat
Cum te-ai jurat !

MACBETH
Dacă dăm greş ?

LADY MACBETH
Dam greş ! Adună-ţi tot curajul într-un gînd
Şi nu dăm greş ! Cînd Duncan va dormi,
Căci greaua-i zi de drum la somn l-îndeamnă,
Eu i-ameţesc pe-ai săi însoţitori
Cu băuturi, într-o aşa măsură,
încît al minţii paznic, amintirea,
Un fum va fi — şi-al gîndului lăcaş
Se va preface-ntr-un cazan de spirt.
Iar cînd în somn porcesc ei zac beţi morţi,
Ce lucru n-o să fim în stare-a-i face
Noi doi lui Duncan cel lipsit de pază ?
Ce oare nu putem a pune-n seamă
Acestor doi bureţi, străjerii săi,
Şi vina marii noastre fărdelegi
S-o poarte ei ?

MACBETH
Să faci numai feciori !
Că firea ta *vitează,* e menită
Bărbaţi a plămădi ! Cînd vom mînji
Pe cei doi paznici adormiţi, cu sînge,
Şi cle-ale lor pumnale ne-om sluji, Au cine nu va crede că făptaşii Au fost chiar ei ?

LADY MACBETH
Şi cine-o să cuteze,
Cînd jalea şi durerea ne-om urla-o
La moartea lui, să creadă altceva ?

MACBETH
Sînt hotărît şi tind din răsputeri Spre fapta cea cumplită. Vino deci, înşeală-ți lumea, mîndră frunte-arată-i Şi-un chip viclean s-ascundă cît mai bine Ce inima vicleană ştie-n sine.

(Ies.)

ACTUL II

SCENA 1

(Curtea castelului lui Macbeth. Intră Banquo şi Fleance cu un slujitor purtînd o faclă.)

BANQUO
O fi tîrziu, băiete ?

FLEANCE
N-am auzit bătînd. Apune luna.

BANQUO
E miezul nopții deci.

FLEANCE
Cred că-i trecut.

BANQUO
la-mi spada. în cer se fac economii.
Şi-au stins toate feştilele. Ia-mi şi-asta.

(Îi dă pumnalul.)

M-apasă-un somn de plumb. N-aş vrea s-adorm.
Puteri miloase, năbuşiți în mine
Ispitele drăceşti, pe care firea în clipa de odihnă mi le-mbie.

(Intră Macbeth şi un slujitor cu o faclă.)
Dă-mi spada. Cine vine ?

MACBETH
Un prieten.

BANQUO
Cum ? tot nu dormi ? Dar regele-i culcat.
A fost voios nespus. Cu daruri mari
I-a răsplătit pe slujitorii tăi.
Iar doamnei tale, neîntrecutei gazde,
T-îmbie acest olmaz. El a-ncheiat
Nespus de mulțumit.

MACBETH
Luată-n pripă
Primirea noastră are multe lipsuri ;
De-am fi ştiut, altfel era...

BANQUO
Prea bine...
Ştii, le-am visat pe ursitori azi-noapte...
Ți-au spus destul de drept.

MACBETH
Le-am şi uitat.
Cînd însă vom avea răgaz vreo clipă,
Să mai vorbim de treaba asta, totuşi,
De nu ți-e greu.

BANQUO
Oricînd binevoieşti.

MACBETH
Ajungi departe dacă ții cu mine
La timpul potrivit.

BANQUO
O, numai dacă
Cercînd să am mai mult, nu pierd nimic,
Şi-mi țin şi jurămîntui de supus,
Şi cugetul curat, ți-ascult povața.

MACBETH
Odihnă bună, deci, pînă atunci.

BANQUO
La fel, cu mulțumiri, domniei-tale !

(Ies Banquo şi Fleance.)

MACBETH
Tu roagă pe stăpîna ta să sune
Cînd cupa-i gata. Du-te la culcare !

(Iese slujitorul.)

Pumnal o fi ceea ce văd în față-mi
Şi-ntors spre mîna mea minerul său ?
O, vino să te strîng în pumnul meu !
Eu nu te am, deşi mereu te văd.
Nu s-ax putea, vedenie fatală,

Precum te văd, la fel să te şi simt ?
Sau eşti pumnalul doar al minții mele ?
Năluca unui gînd trudit şi-n flăcări ?
Te văd aievea totuşi, ca pe-acesta
Pe care-acum din teacă-l trag.
Mi-arăți şi calea ce mi-am fost ales
Şi-unealta care-ar fi s-o folosesc.
Mi-e văzul printre celelalte simțuri
Un păcălici, sau el e mai presus ?
Te vad mereu : pe fier şi pe prăsele
Sînt stropi de smge-acum, şi nu erau.
Dar asta nu-i ! E fapta sîngeroasă
Ce-n ochii mei ia chip astfel. Acum,
Pe-o față-a lumii firea pare moartă.
Vis rău înşeală somnul sub pologuri.
Prinos aduc Hecatei pale, vracii,
Şi-omorul hîd trezit de-al său străjer
De lupul care-şi urlă paza, iată,
Cu pas furiş, cu mersul lui Tarquinius,
Spre ținta sa ca un strigoi se-ndreaptă.
Pămîntule, tu trainic şi temeinic,
Să n-auzi paşii mei ce cale iau
De teamă ca nici pietrele din tine
Să nu-şi şoptească încotro mă duc,
Să tulbure fiorul crunt al clipei,
Atît de potrivit acestor nopți.
Dar eu ameninț, el e încă-n viața,
Pe focul faptei vorba suflă gheață.

(Sunet de clopot.)

Mă duc, şi-i gata. Clopotul mă cheamă. Să n-auzi, Duncan !
Ceasul care bate La cer te-ndeamnă sau în iad te-abate !

(Iese.)

SCENA 2

(Acelaşi loc. Intră lady Macbeth.)

LADY MACBETH
Ce i-a-mbătat pe ei mi-a dat curaj,
Iar ce i-a stins m-a-nvăpăiat. Ascultă !
E bufnița, e clopotarul sorții
Ce-şi cîntă fiorosul noapte bună.
El e la lucru. Porțile-s deschise,
Iar pajii lui beți morți îi stau de strajă
Cu sforăieli. Le-am dres cu leacuri vinul,
Şi-acum se ceartă firea-n ei cu moartea,

De-s morți sau vii.
MACBETH *(din culise)*
Dar cine-i, cine-i ? Stai !

LADY MACBETH
Mă tem că s-au trezit şi, vai ! nimic
Nu s-a făcut. Nu fapta, încercarea
Ne-ar pierde ! Auzi ! Pumnalele sînt gata.
El le-a găsit. îl ucideam chiar eu,
De n-ar fi semănat în somn cu tata.
Stăpîne !

(Intră Macbeth.)

MACBETH
S-a făcut ! Ai auzit ?

LADY MACBETH
Doar greierii cîntînd şi plînsul cobei. Vorbit-ai ?

MACBETH
Cînd ?

LADY MACBETH
Acum.

MACBETH
Cînd coboram ?

LADY MACBETH
Da.

MACBETH
Auzi !
în camera de-a doua cine doarme ?

LADY MACBETH
E Donalbain.

MACBETH *(privindu-şi mlinile)*
Privelişte cumplită !

LADY MACBETH
Ce gînd smintit : „Privelişte cumplită !"

MACBETH
Rîdea-n somn unul. Şi-a strigat celălaltul :
„Tîlharii !" S-au trezit. Stăm şi-ascultam.
S-au închinat şi-au adormit din nou.

LADY MACBETH
Sînt găzduiţi acolo amîndoi.

MACBETH
Strigat-a unul :   .,Domnul să ne-ajute !"
„Amin", cellaltul. Parcă mă vedeau
Cu mîinile acestea de călău.
Eu n-am putut, cînd groaza le-ascultam
Să spun „Amin !", cînd spus-au „Doamne-ajută !"

LADY MACBETH
O, nu te frămînta atît cu asta !

MACBETH
De ce n-am izbutit să spun „Amin!"?
Nevoie-aveam de binecuvîntare,
Şi-„Amin" m-a gîtuit.

LADY MACBETH
Asemeni fapte Te scot din minţi, de le-adîn ceşti aşa.

MACBETH
Mi s-a părut c-aud un glas strigînd :
„Nu mai dormi ! Macbeth ucide somnul !'
Nevinovatul somn, cel ce desface
Fuiorul încîkit al grijii — somnul :
El, moartea vieţii fiecărei zile,
El, scalda grelei trude şi balsamul
Durerii sufleteşti, şi-a doua mamă
A marii firi, iar la ospăţul vieţii
Cel mai de seamă fel.

LADY MACBETH
Ce vrei să zici ?

MACBETH
„Nu mai dormi! "striga mereu prin săli
„Ucis-a Glamis somnul ! Şi de aceea
N-o să mai doarmă Cawdor niciodată ;
Macbeth de-aceea nu va mai dormi."

LADY MACBETH
Dar cine a strigat aşa, de ce
Puterea mîndră-ţi iroseşti, than vrednic,
Gîndind bolnăvicios asupra faptei ?
Te du, ia-ţi apă, spală-ţi de pe mîini
Spurcatele dovezi. De ce-ai luat Pumnalele ?
Acolo-i locul lor,

Napoi cu ele ! Şi-adormiţii paznici
Cu sînge mi-i mînjeşti !

MACBETH
Nu mă mai duc !
Cînd mă gîndesc la ce-am făcut, mi-e groază
Şi nu pot să mai văd.

LADY MACBETH
Nevolnic suflet,
Să-mi dai pumnalele. Că adormitul
Şi mortul sînt icoanelor asemeni,
Şi numai în copilărie, ochii
Se sperie de-un diavol zugrăvit.
De sîngeră, boiesc pe-obraji pe paznici,
Să pară vina lor.

(Iese. Se aud bătăi.)

MACBETH
Dar unde bate ?
Cu mine ce-i ? Tresar la orice zgomot.
Ce-s mîinile-astea ?   Ha!   îmi scot şi ochii.
E-n stare oare marea lui Neptun
Sa-mi spele mîinile de sînge ? Nu !
Ci mîna mea va-mpurpura talazul
Din verde-n roşu numai, prefăcîndu-l.

(Reintra Lady Macbeth.)

LADY MACBETH
Mi-e mîna ca şi-a ta. Dar mi-e ruşine
Să port un suflet pal.

(Bătăi în culise.)

Aud bătîndîn porţi la miază-zi.
Să vii-n iatac ;
C-un strop de apă ne spălăm de faptă.
E-aşa de-uşor. Dar te-a lăsat curajul.

(Bătăi în culise.)

Taci ! Bate iar ! Ia-ţi un veşmânt de noapte
Şi nu cumva să fim găsiţi de veghe.
Nu fi atît de jalnic dus pe gînduri.

MACBETH
De n-aş mai şti de-omor şi nici de mine !

(Bătăi în culise.)

Iar bați ! îl scoli pe Duncan. O, de-ai face-o !

SCENA 3

(Acelaşi loc. Se aud bătăi în culise. Intri portarul.)

PORTARUL
Asta zic şi eu că bate! Dacă portarul iadului ar fi un om, i-ar ieşi peri albi întorcînd cheia.

(Bătăi în culise.)

Poc, poc, poc ! Cine-i acolo ? în numele lui Belzebut o fi vreun arendaş care s-a spînzurat în aşteptarea unui an de belşug ; ai venit tocmai la vreme — numai să fi luat destule batiste cu tine ; că aici ai să asuzi nițel.

(Bătăi în culise.)

Poc, poc ! în numele altui diavol, cine-i acolo ? Pe legea mea ! O fi vreo cutră care putea să se jure pe amîndouă talgerele balanței, unul împotriva celuilalt, care a săvîrşit destule trădări în numele Domnului, dar tot n-a ajuns în rai, cu toate vicleşugurile lui. Hai, intră, şmechere !

(Bătăi în culise.)

Poc, poc, poc ! Cine-i acolo ? O fi, zău, vreun croitor englez care vine încoace fiindcă a dosit ceva stofă pentru nişte pantaloni franțuzeşti. Intră, croitorule ! aici poți să-ți încingi fierul de călcat.

(Bătăi în culise.)

Poc, poc ! Nu conteneşte de fel. Cine-i acolo ? Numai că aici e prea frig ca să fie iadul. Nu mai vreau să fac pe portarul iadului. Mi-am închipuit că dau drumul cîtorva inşi din fiecare breaslă, dintre cei care au luat-o pe un drum presărat cu ghiocei, spre focul veşnic. *(Bătăi.)* îndată, îndată ! Vă rog să nu-l uitați pe portar...

(Deschide poarta. Intră Macduff si Lennox.)

MACDUFF
Prietene, mi te-ai culcat tîrziu, că tot mai zaci şi acum ?

PORTARUL
Zău, domnule, c-am chefuit pîn' ce cocoşul a doua oară a cîntat ! Şi băutura, domnule, stîrneşte trei lucruri.

MACDUFF
Şi care anume trei lucruri le stîrneşte băutura ?

PORTARUL
Apoi, domnule, nasul roşu, somnul şi udul. Desfrîul, domnule, îl şi stîrneşte, dar şi îl stinghereşte. Trezeşte pofta, dar te împiedică la faptă. De aceea se poate zice că băutura multă se poartă cam în doi peri cu crailîcul.. îl face şi îl desface, îi dă ghies şi—1 ține locului, îl îmbărbătează şi—1 vlăguieşte... II face să se ație şi să nu se ație... şi în cele din urmă, îl prinde în mreaja somnului, şi—1 lasă baltă, făcîndu-l de ocară.

MACDUFF
Dacă nu mă înşel, băutura te-a cam făcut de ocară azi-noapte.

PORTARUL
Chiar aşa, domnule ! M-a luat de gît, dar i-am plătit pentru ocara asta ; socot că fiind mai tare decît ea, deşi o vreme mi se lăsase în picioare, tot am găsit eu un şiretlic s-o dau afară.

MACDUFF
Stăpînul tău s-a deşteptat ?

(Intră Macbeth.)

Bătaia noastră l-a trezit din somn.
LENNOX Salut, mărite domn !

MACBETH
Cu bine vouă !

MACDUFF

O, thane, regele e treaz ?

MACBETH
Nu încă.

MACDUFF
Mi-a poruncit să viu la el devreme. Mă tem că e tîrziu.

MACBETH
Te duc la el.

MACDUFF
Te osteneşti cu drag, dar te-osteneşti.

MACBETH
Muncind cu drag, ai leacul ostenelii. Aici e uşa.

MACDUFF
Trebuie să intru, E slujba mea anume.

(Iese.)

LENNOX
Şi pleacă Duncan azi ?

MACBETH
Aşa-i porunca.

LENNOX
Ce noapte rea ! S-au prăbuşit de vînt,
Pe cînd dormeam, hogeagurile casei,
Şi vaiere-n văzduh s-au auzit,
Se zice, stranii gemete de moarte,
Cumplite voci vestind pîrjoluri crunte
Şi zile tulburi, proaspăt răsărite
In veacul de restrişti. Şi toată noaptea
S-a tînguit întunecata cobe.
Spun unii că pămîntul, prins de friguri,
S-a fost cutremurat.

MACBETH
Grozavă noapte!

LENNOX
în tînăra mea ținere de minte
Eu nu-i găsesc perechea.

(Reintră Macduff.)

MACDUFF
Îngrozitor ! Nici inima, nici graiul
Nu pot cuprinde, nume nu-ți pot da.

MACBETH şi LENNOX
Ce s-a întîmplat ?

MACDUFF
E meştera-mplinire-a nebuniei !
Un blestemat omor a pîngărit
Al Domnului sfințit locaş, furînd
Altarului viața !

MACBETH
Cum ? Viața ?

LENNOX
Vorbeşti chiar de ;năria-sa ?

MACDUFF
Veniți în prag şi de-o Gorgona nouă
Veți fi orbiți. Nu-mi cereți să vorbesc.
Priviți şi-apoi vorbiți chiar voi.

(Ies Macbetb şi Lennox.)

Sculați !
Să sune-alarma ! Sînge şi trădare ! Voi, Malcolm, Donalbain şi Banquo, sus ! Treziți-vă din somnul cel molatec Al morții semen, să vedeți chiar moartea Icoana Judecății de Apoi.
Voi, Makolm, Banquo, sus! Ieşiți din groapă Şi-n chip de spectri mergeți să vedeți Această groază. Clopotul să sune !

(Sună clopotul. Intra Lady Macbeth.)

LADY MACBETH
Ce s-a-ntîmplat, că o lugubră goarnă
I-adună-n sfat pe cei ce dorm în casă ? Vorbeşte, o, vorbeşte !

MACDUFF
Bună doamnă,
Nu-i pentru-auzul tău ce pot eu spune,
Căci vestea ar ucide o femeie
Cînd ar pica-n urechea ei.

(Intră Banquo.)

O, Banquo, Al nostru domn şi rege-a fost ucis !

LADY MACBETH
Vai mie,-n casa mea ?

BANQUO
Oriunde-ar fi
E-ngrozitor. îndură-te, tu, Duff,
Dezminte şi zi că nu-i aşa.

(Reintră Macbetb şi Lennox.)

MACBETH
O, de muream c-un ceas naintea faptei
Aş fi avut blagoslovită viața.
De azi, nimic pe lume nu-i temeinic,
Un joc e totul. Mort e harul, slava.

E tras al vieții vin, şi-acestor bolți
Doar drojdia rămasu-le-a drept fală.

(Intră Malcolm şi Donalbain.)

DONALBAIN
I-e rău cuiva ?

MACBETH
Trăieşti şi nici nu ştii ? Al vostru sînge, unda lui, pornirea,
Fîntîna, chiar izvoru-a fost oprit.

MACDUFF
A fost ucis regescul vostru tată.

MALCOLM
De cine, vai ?

LENNOX
Făptaşii par cei din odaia lui.
Pe mîini şi-obraz erau spoiți de sînge
La fel erau şi ale lor pumnale
Pe care le-am găsit neşterse-n perne.
Holbați şi hîzi, a nimănui viață
Nu trebuia fi dată lor în pază.

MACBETH
îmi pare totuşi rău că de mînie I-am omorît.

MACDUFF
De ce-ai făcut aceasta ?

MACBETH
Dar cine poate fi-n acelaşi timp
Cuminte şi zmintit, domol şi crîncen,
Leal şi nepărtinitor ? O, nimeni !
A dragostei năprasnică pornire
A depăşit cumințea judecată.
Ici Duncan, chip de-argint vrîstat cu sînge,
Deschise plăgi, porți ale nimicirii,
Colo tîlharii — roşul faptei lor,
Pumnale-n cheag de sînge-ntetuite...
Ce inimă duioasă şi vitează
Şi dornică iubirea să-şi arate
S-ar fi putut opri ?

LADY MACBETH
Oh, ajutor ! Luați-mă de-aci !

MACDUFF
Vedeți de doamna !

MALCOLM
De ce tăcem, noi care-avem tot dreptul
Să proclamăm că pricina-i a noastră ?

DONALBAIN *(către Malcolm)*
Dar ce-am putea vorbi aici, cînd moartea
Din gaura de sfredel stînd la pîndă
Ne poate înhăța ? Plecăm ! căci plînsul
Nici nu ne-a podidit.

MALCOLM *(către Donalbain)*
Nici jalea noastră Nu-i gata să se-arate.

BANQUO
Vedeți de doamna ! *(Lady Macbeth e dusă afară.)*
Să ne-mbrăcăm, că sîntem slabi şi goi
Şi suferim de frig, şi-apoi în sfat
Să cercetăm multcrîncena isprava
Ca s-o putem pătrunde cît mai bine.
Ne hărțuie şi temeri şi-ndoieli,
Dar stau în mîna Domnului şi lupt C
u tot ce-i viclenie trădătoare Şi gînd ascuns.

MACDUFF
La fel şi eu !

TOȚI
Şi noi !

MACBETH
Să ne-mbrăcăm de grabă ostăşeşte
Şi-n sfat să ne-adunăm.

TOȚI
Aşa vom face.

(Ies toți, afară de Malcolm şi Donalbain.)

MALCOLM
Tu ce-ai de gînd ? Noi nu ne dăm cu ei.
Nu-i greu s-arăți o jale prefăcută
Cînd eşti viclean. Eu plec în Englitera.

DONALBAIN
Eu în Irlanda. Sorții despărțiți

Ne vor feri mai bine. Aici se-ascund
Pumnale-n ale omului surîsuri.
Mai sîngeros e cel cu noi de-un sînge.

MALCOLM
Săgeata ucigaşă ce-a pornit
E încă-n zbor. Să ne păzim de ea
E drumul cel mai bun. Deci, sus pe cai !
Să nu ne sinchisim de bun rămas,
S-o luăm din loc. Duşmanu-i nendurat:
Să-i scapi din mîini nu-i lucru cu păcat !

(Ies.)

SCENA 4

(In fața castelului lui Macbeth. Intră Ross cu un moşneag.)

MOŞNEAGUL
Țin bine minte şaptezeci de ani.
Şi-n şirul lor văzui ciudate lucruri,
Cumplite ceasuri, dar grozava noapte
Pe toate le-a-ntrecut.

ROSS
Tu vezi, moşnege,
Un cer, jignit de om, cum i-amenință
Locavu-nsîngerat : pe ceas e ziuă,
Dar facla călătoare-i sugrumată
De negre umbre. E izbînda nopții,
Sau ziua s-a-ntristat că fața lumii
Se-ngroapă-n bezne, cînd lumina vie
Menită-i s-o sărute ?

MOŞNEAGUL
Îi peste fire
Cum e şi fapta lor. Trecuta marți
Un şoim din mîndru-i zbor a fost gonit
Şi-apoi ucis de-o buhă şoricară.

ROSS
Iar caii rigăi, fapt ciudat şi sigur
Frumoşi şi iuți, podoaba rasei lor,
Sălbăticiți, stănoagele şi-au rupt,
Şi vînt şi-au luat, de nimeni ascultînd,
De parcă-s în război cu omenirea.

MOŞNEAGUL
Aud că se mănîncă între ei.

ROSS
Aşa făceau sub ochii-mi îngroziţi Holbaţi la ei.

(Intră Macduff.)

Dar iată şi Macduff. Ce-i nou pe lume ?

MACDUFF
Nu se vede oare ?

ROSS
Făptaşii-acelei grozăvii se ştiu ?

MACDUFF
Sînt cei ucişi de Glamis.

ROSS
Zi cumplită ! Dar ce folos au tras ?

MACDUFF
Au fost plătiţi :
Cei doi feciori regeşti fugind pe-ascuns,
Sînt bănuiţi c-au pus la cale-omorul Ei înşişi.

ROSS
Iarăşi împotriva firii ! Smintita poftă ce-şi secătuieşte
Izvorul vieţii chiar !   Acum e sigur
Pe-al ţării tron că va sui Macbeth.

MACDUFF
S-a şi ales şi a plecat la Scone
Să fie uns.

ROSS
Dar Duncan ? Trupul lui ?

MACDUFF
A fost purtat la Colmekill,
Locaşul sfînt şi strămoşescu-i leagăn,
De moaşte păstrător.

ROSS
Te duci la Scone ?

MACDUFF
Nu, vere, plec la Fife.

ROSS

Iar eu la Scone.
MACDUFF
O, de-ai vedea doar lucruri bune.-Adio !
Şi straiul nou, sub tînăra domnie,
Mai greu decît cel vechi să nu ne fie.

ROSS
Drum bun, moşnege.

MOŞNEAGUL
Cu tine Domnul şi cu cel ce poate
Din rău să facă bun, din duşman, frate !

(Ies.)

ACTUL III

SCENA 1

(Palatul din Forres. Intră Banquo.)

BANQUO
Ai tot acum : feşti rege, Cawdor, Glamis
Cum ți-au precis femeile ursitei,
Şi te-ai slujit — mă tem — de-un mîrşav joc.
Dar n-o să ai — au zis — urmaşi la tron,
Că singur fi-voi stirpe şi părinte
Al multor regi. Iar dacă ele sînt
Izvor de adevăr, precum asupră-ți
A strălucit, Macbeth, vorbirea lor,
De ce a ta izbîndă nu mi-ar fi
Oracol de speranță ? Dar, tăcere !

(Fanfară. Intră Macbeth, ca rege. Lady Macbeth, ca regină, Lennox, Ross, lorzi, doamne şi curteni.)

MACBETH
E preacinstitul oaspe !

LADY MACBETH
Ar fi fost
Un gol ce-ar fi despodobit cu totul
Serbarea noastră, de l-am fi uitat.

MACBETH
Diseară-i, domnul meu, ospăț solemn,
Şi te rugăm să vii !

BANQUO
Măria-ta

Să dea poruncă. Sînt al ei supus,
Prin jurămintele cele mai sfinte
Legat pe veci.

MACBETH
Pleci undeva călare, după-amiază ?

BANQUO
Da, bunul meu stăpîn.

MACBETH
Aş fi dorit s-aud la sfatul de-astăzi
Cuvîntul tău prielnic şi cuminte,
Dar ți—1 voi cere mîine. Pleci departe ?

BANQUO
O goană doar, de-acu şi pînă-n cină,
Iar calul meu de nu m-o duce bine,
Fur nopții-un ceas sau două de-ntuneric.

MACBETH
Să nu lipseşti de la ospăț.

BANQUO
Nu, doamne !

MACBETH
Aud că verii mei cei sîngeroşi
în Anglia se află şi-n Irlanda,
Şi crudul paricid tăgăduindu-şi,
Scorneli ciudate toarnă cui i-ascultă.
Dar despre asta mîine, cînd ne cheamă
Şi trebi obşteşti. Pe cal, deci ! Pînă-n noapte
Cînd te rentorci, adio !-l iei pe Fleance ?

BANQUO
Da, bunul meu stăpîn. Pornim ; e vremea.

MACBETH
Vă fie ageri caii, buni la drum,
Spinării lor vă-ncredințez acum.
Cu bine, dar !

(lese Banquo.)

Diseară, pînă-n şapte,
Pe timpul său stăpîn e fiecare.
Vreau pîn' la cină singur să rămîn,
Mai bucuros să fiu apoi de oaspeți.

Dar Domnul să v-ajute în răstimp !
(Ies toți, afară de Macbeth şi un slujitor.)

Asculți, băiete : oamenii aceia
Sînt gata la poruncă ?

SLUJITORUL
Ei sînt, stăpîne,-n poartă la castel.

MACBETH
Să-mi vii cu ei.

(Iese slujitorul.)

Nu-i totu-a fi ce eşti,
A fi în tihnă-i totul. Nu zadarnic
Mă tem de Banquo. În regeasca-i fire
E tot ce-i de temut. E mult viteaz,
Da-i şi înțelept, ca-n nenfricatu-i cuget
Să poată-al său curaj lucra temeinic.
Doar de făptura lui mă tem pe lume
Şi duhul meu e stăpînit de el
Cum fost-a Marc-Antoniu de Cezar.
El a-nfruntat surorile, cînd ele
Mă-ntîmpinau cu numele de rege,
Silindu-le-a vorbi. L-au salutat
Părinte-al unui şir de regi — profetic !
Mi-au pus pe cap cunună fără rod
Şi-n pumn un sceptru sterp ce-mi va fi smuls
De-un braț, străin, să n-am un fiu la tron.
De-o fi aşa pentru ai săi urmaşi
Mi-am pîngărit simțirea. Pentru ei,
Ucisu-l-am pe Duncan. Pentru ei,
Venin am pus în cupa tihnei mele.
Vrăjmaşului obştesc al omenirii
Eu mi-am vîndut comoara veşniciei,
Ca să-i fac regi, stirpea lui Banquo, regi !
Decît aşa, pogoară-n față-mi, Soartă,
Şi-nfruntă-mă pînă la moarte ! Cine-i ?

(Intră slujitorul cu doi ucigaşi.)

Aşteaptă-n poarta pînă ce te chem.

(Iese slujitorul.)

N-am stat noi, oare, ieri, tustrei de vorbă ?

UCIGAŞUL I

Aşa-i, măria-ta, chiar ieri.
MACBETH
Ei bine,
V-ați mai gîndit la ce v-am spus ? Să știți
Că el a fost cel care v-a-njosit
Nu eu, nevinovatul, cum credeați !
V-am dovedit-o stînd de vorbă ieri,
V-am arătat şi cum v-a păcălit,
V-a stat în drum, prin ce mijloc, prin cine
Şi tot ce chiar pe-un prost şi pe-un neom
L-ar face a spune : „Banquo e de vină !"

UCIGAŞUL I
Ne-ai spus acestea !

MACBETH
Mai departe
Şi rostul rentîlnirii de azi — vă întreb :
Răbdarea-n voi precumpăneşte-atît
Că-i treceți totul cu vederea ? Sînteți
Atît de cuvioşi, că pentru el
Și-ai săi urmaşi să dați şi rugăciuni,
Cînd mîna-i grea v-a-ncovoiat spre groapă,
Pe-ai voştri sărăcindu-i ?
Iată.

UCIGAŞUL I
Oameni sîntem !

MACBETH
în scripte, oameni sînteți, da ! Tot astfel
Copoii, ogarii, corcii şi lățoşii,
Prepelicarii, cîinii-lupi, zăvoii,
Sînt laolaltă cîini. Da-i osebim
In ageri şi domoli, în iscusiți,
în cîini de pază sau de vînătoare,
Cum i-a-ruzestrat pe fiecare-n parte
Natura darnică şi i-a-nsemnat
Pe fila unde toți sînt scrişi de-a valma.
La fel şi omul. Loc de-aveți pe listă,
Nu printre oameni ultimii, să-mi spuneți,
Şi-am să vă las o sarcină pe seamă,
Prin care-l veți răpune pe vrăjmaş
Şi vă legați şi de iubirea mea,
Eu care sufăr cît îl ştiu.în viață
Şi mă-ntremez prin moartea lui.

UCIGAŞUL II
Stăpîne,

Eu sînt un om atît de scos din fire
De pumnul lumii şi de trînta ei,
Că fac orice s-o-nfrunt.

UCIGAŞUL I
Iar eu sînt altul
Lovit de soarta, de năpăşti sleit,
Că-mi joc şi viața la noroc, să-nving
Sau să mă scap de ea.

MACBETH
Voi ştiți că Banquo
A fost duşmanul vostru.
UCIGAŞII *(împreună)*
Da, o ştim.

MACBETH
El e şi-al meu. Şi-i sîngeros şi aprig
Şi orice clipă vie-a lui izbeşte
în miezul vieții mele. Pot oricînd
Să-l mătur silnic şi fățiş din cale-mi
Spunînd : aşa vreau eu ! — dar n-am s-o fac,
Căci am prieteni care sînt şi-ai lui.
Iubirea lor nu trebuie s-o pierd,
Ci chiar să plîng pe cel căzutt prin mine.
De-aceea ispitesc al vostru sprijin,
Şi-ascund de văzul lumii fapta asta,
Din pricini cu temei.
Va fi-mplinită.

UCIGAŞUL II
A ta poruncă !

UCIGAŞUL I
Chiar cînd viața noastră...

MACBETH
V-ați luminat de-un gînd. Pînă-ntr-o oră
Veți şti şi locul unde să v-ațineți,
Şi-al pîndei ceas, şi clipa loviturii.
Iar totul să se facă-n astă-seară.
Dar nu lîngă palat. Băgați de seamă,
Nu vreau să fiu pătat. Şi ca să fie
O bună treabă, fără de cusur,
Fleance, feciorul său, ce-l însoțeşte
— De lipsa cărui nu puțin îmi pasă —
Va trebui cu tatăl său să-mpartă
Destinu-acelui ceas întunecat.
Dar hotărîți-vă. Mă-ntorc la voi.

UCIGAŞII *(împreună)*
Ne-am hotărît, stăpîne !

MACBETH
Vă chem îndată. M-aşteptaţi. *(Ies ucigaşii.)* E gata ! O, Banquo, dacă sufletul tău zboară Cumva spre cer, îl va găsi diseară !

(lese.)

SCENA 2

(In palat. Intră lady Macbeth şi un slujitor.)

LADY MACBETH
Plecat-a Banquo de la curte ?

SLUJITORUL
Da, doamnă, dar se-ntoarce chiar diseară.

LADY MACBETH
Măriei-sale spune-i că-l aştept :
Vreau să-i vorbesc ceva.

SLUJITORUL
Mă duc, stăpînă.

(Iese.)

LADY MACBETH
Nimic nu ai, şi totul e risipă.
Cînd, izbutind, n-ai linişte o clipă *:*
Mai bine lîngă cel ucis de tine,
Decît prin sînge vremi de teamă pline.

(Intră Macbeth.)

De ce mereu te-nsingurezi, stăpîne,
Şi te-nsoţeşti cu rele-nchipuiri
Şi gînduri ce-ar fi trebuit să moară
Cu cei la care nencetat se-ntorc.
Ce n-are leac nu merită privire.
Ce-a fost făcut rămîne bun făcut.

MACBETH
Crestat-am şarpele, nu l-am ucis.
Se va-nchega şi iar va fi ce-a fost,
Iar viclenia noastră va rămîne
De dinţii lui pîndită, ca-nainte.

Desfacă-se-al pămîntului chenar
Şi cele două lumi mai bine piară,
Decît cu spaimă să mîncăm o pîine
Şi să dormim cu groaznice vedenii
Ce noaptea ne frămîntă. O, mai bine
Să fim cu mortul care, pentru noi
Şi pacea noastră, păcii l-am trimis,
Decît, prin chin, s-ajungi smintit pe veci.
E-n groapă Duncan. După-al vieții zbucium
El doarme-adînc. Trădarea s-a-mplinit.
Urzeli, otravă, fier şi cotropire
Nimic nu-l mai atinge.

LADY MACBETH
Vino, lasă...
Stăpîne bun, înseninează-ți fruntea,
Fii vesel, mîndru, printre oaspeți, seara.

MACBETH
Aşa voi fi. Tu, draga mea, la fel.
Cu grija ta pe Banquo preacinsteşte-l,
Din grai şi din privire osebindu-l.
Amar răstimp cînd ne-njosim puterea
Scăldînd-o-ntr-un puhoi de linguşiri,
Iar chipul nostru-i mască pentru inimi,
S-ascundă ce simțim.

LADY MACBETH
O, uită de-asta...

MACBETH
Mi-i plin de scorpii cugetul, iubito ;
Tu ştii că Fleance şi Banquo mai trăiesc.

LADY MACBETH
Dar n-au cu viața legamînt pe veci.

MACBETH
Mai sînt mijloace : pot a fi loviți.
Te bucură : nu-şi zboară liliacul
Mînăstirescu-i zbor, nici cărăbuşul,
Țestos în aripi, la-l Hecatei glas,
Nu va trezi cu molcomul său zumzet
Al nopții leneş zvon, cînd va să fie
O faptă mult cumplită.

LADY MACBETH
Care faptă ?

MACBETH
Rămîi curată-n neştiinţa ta,
Odorul meu, şi-apoi vei bate-n palme.
Te-apropie, şoimar al nopţii, leagă
Sfioşii ochi ai zilei milostive.
Cu nevăzuta, crîncena ta mînă,
Să smulgi, să spulberi, legămîntul care
Mă face să pălesc. Lumina moare,
Şi corbul, iată-l, zborul îşi întinde
Spre codrul plin de ciori. Adorm pe rînd
Făpturile plăpînde ale zilei,
Iar solii nopţii, cei întunecaţi,
Prădalnic se trezesc. Ce spun te miră,
Dar fii pe pace :   toate cele rele
Cu relele se sprijină-ntre ele.
Mai, vino-acum cu mine.

(Ies.)

SCENA 3

(În parcul palatului. Intră trei ucigaşi.)

UCIGAŞUL I
Dar cin' ţi-a poruncit să vii ?

UCIGAŞUL III
Macbeth !

UCIGAŞUL II
Nu dă de bănuit:
Ne îndrumează
Şi ştie bine ce-avem de făcut,
Cu de-amănuntul.

UCIGAŞUL I
Deci, rămîi cu noi.
Cu raze pale apusu-abia luceşte
Şi pinteni dă zăbavnicul drumeţ,
Zorind spre han. Iar cei pîndiţi de noi
S-apropie.

UCIGAŞUL III
Tăcere, aud un tropot !

BANQUO *(din culise)*
Hei ! Daţi lumină !

UCIGAŞUL II
El e ! Toți ceilalți
De pe-nsemnarea noastra-au şi sosit
Şi sînt la curte.

UCIGAŞUL I
Caii lui se-ntorc.

UCIGAŞUL III
Aproape o milă. Are obiceiul
S-o ia pe jos de-aici pîn' la palat,
Ca toți ceilalți.

UCIGAŞUL II
Lumină, dați lumină !

(Intră Banquo şi Fleance cu o faclă.)

UCIGAŞUL III
E el !

UCIGAŞUL I
Fiți gata !

BANQUO
Vremea e a ploaie...

UCIGAŞUL I
Să plouă, dar !

(Tabără asupra lui Banquo.)

BANQUO
Trădare ! Fugi, Fleance, fugi ! Tu trebuie să mă răzbuni. Mişeii !

(Moare. Fleance scapă fugind.)

UCIGAŞUL III
Dar cine-a stins ?

UCIGAŞUL I
N-a fost mai bine-aşa ?

UCIGAŞUL III
Doar unul a căzut. Fugit-a fiul.

UCIGAŞUL II
Stricarăm jumătatea bună-a trebii.

UCIGAŞUL I
Dar hai să-i spunem totuşi ce-am făcut !

(Ies.)

SCENA 4

(Sală în palat. Masă întinsă de ospăț. Intră Macbeth, lady Macbeth, Ross, Lennox, lorzi și însoțitori.)

MACBETH
Şedeți ! Îşi ştie rangul fiecare.
Un bun venit la toți !

LORZII
Mărire ție !

MACBETH
Voi coborî eu însumi printre oaspeți,
Sa fiu ca o smerită gazdă ;
Dar doamna-şi ține rangul, şi la vreme
Ne va ura un bun venit.

LADY MACBETH
Rosteşte-l, pentru mine, tuturora,
Căci inima-mi le zice bun venit.

(întîiul ucigaş se iveşte in prag.)

MACBETH
Din inimă ți-aduc ei mulțumire.
Sînt două rînduri pline : stau la mijloc.
Fiți mult voioşi. Vom bea cîte-un pocal în jurul mesei...

(Se apropie de uşă.)
Ai sânge pe obraz.

UCIGAŞUL I
E de la Banquo.

MACBETH
Mai bine asupra ta, decît în el. L-ați curățat ?

UCIGAŞUL I
Eu l-am crestat la gît să-i fac un bine.

MACBETH
Eşti bun casap. Dar meşter e acela

Ce l-a-njunghiat pe Fleance. Tu, de-ai facut-o,
Eşti far' de seamăn.

UCIGAŞUL I
Preaslavit stăpîne,
Fleance a scăpat...

MACBETH *(aparte)*
Mă-ntoarce boala iar. Puteam fi-ntreg,
Ca marmura curat, ca stînca trainic,
Nemărginit şi liber ca văzduhul...
Şi-s prins şi strîns de temeri şi-ndoieli
Hărțuitoare... Banquo-i la loc sigur ?

UCIGAŞUL I
Stăpîne, da ! E sigur într-un şanț,
Cu douăzeci de răni adînci la cap :
De moarte-i cea mai mică.

MACBETH
Deci şarpele bătrîn e la pămînt,
Iar viermele fugar, prin firea lui,
Cu vremea va putea venin să aibă.
Dar n-are încă dinți. Tu, du-te. Mîine
Vom sta de vorbă iar.

(Ucigaşul iese.)

LADY MACBETH
Regesc stăpîne,
Nu-ndemni la veselie. E pe bani
Ospățu-n care gazda nu arată
Că-i dat cu drag. Mănînci mai bine-acasă !
Aici, tot gustu-l dă însuflețirea,
Şi fără ea, degeaba ne-adunăm.

MACBETH
O, dulce călăuză ! Vă urez deci
La pofta bună, bună mistuire,
Şi sănătate !

LENNOX
Sire, nu iei loc ?

(Intră duhul lui Banquo şi se aşează pe locul lui Macbeth.)

MACBETH
Azi toată floarea țării-ar fi de față
De n-ar lipsi al nostru vrednic Banquo.

Mai bine-l dojenesc de rea purtare
Decît să-l plîng de-un nenoroc.

ROSS
Lipsind,
El şi-a călcat cuvîntul.
Regele Cinstească-ne cu-a sa crăiască faţă.

MACBETH
Dar masa-i plină.

LENNOX
Ai loc oprit, stăpîne !

MACBETH
Dar unde ?

LENNOX
Aici ! Dar, sire, ce se-ntîmplă ?

MACBETH
Cine-a făcut aceasta ?

LORZII
Ce, stăpîne ?

MACBETH
Doar n-am făcut-o eu ? De ce-ţi tot scuturi
Spre mine pletele de sînge pline ?

ROSS
Sculaţi, curteni ! I-e rău măriei-sale !

LADY MACBETH
Şedeţi, prieteni buni ! Stăpînul nostru E-ades-aşa :   din tinereţe-a fost.
Luaţi loc, vă rog ! E trecător ce are
O clipă doar, şi iar ii va fi bine.
Dar dacă vă uitaţi prea mult la el,
Se mînie şi-i faceţi chiar mai rău.
Cinaţi, fără-a-l privi. *(Către Macbeth.}* Bărbat eşti tu ?
Ba chiar viteaz

MACBETH
Ba chiar viteaz mă-ncumet ochii tăi să-i privesc
La ce-ar îngălbeni chiar şi pe dracu.

LADY MACBETH
Prostii. E doar icoana fricii tale,
Pumnalul din văzduh ce te ducea,

Precum spuneai, la Duncan. Toate-aceste
Cutremurări şi spaime, care-ascund
O teamă-adevărată,-ar fi mai bine
La vatră iarna,-n basme femeieşti
Ştiute din bătrîni. Ruşine ție ! De ce păleşti ?
Nu vezi, la urma urmei. Decît un scaun !

MACBETH
Te rog priveşte ! Uite-acolo ! Ce zici ? Ce-mi pasă ! Dacă poți să dai din cap, Vorbeşte-atunci ! Și dacă gropi şi cripte Ne-ntorc pe cei înmormîntați, mai bine-i în guşi de ulii să ne-aflăm mormîntul.

LADY MACBETH
Cum ? Nebunia te-a făcut neom ?

(lese duhul lui Banquo.}

MACBETH
Dar l-am văzut precum mă vezi !

LADY MACBETH
Rinine !

MACBETH
S-au mai făcut şi-n vechi vărsări de sînge,
Cînd legea nu-mblînzise încă lumea.
Şi s-au mai săvîrşit de-atunci omoruri,
Cumplite foarte pentru-al nostru-auz.
Pe atunci un om cu creierii zdrobiți
Murea, şi-atîta tot! Dar azi învie
Cu douăzeci de răni de moarte-n cap
Și brînci ne dă din scaun :   mai ciudat
Decît e chiar omorul.

LADY MACBETH
Drag stăpîne,
Te-aşteaptă soții tăi cei buni.

MACBETH
Uitasem '
Nu vă mirați, prieteni buni, de mine,
Dar am un beteşug ciudat şi care
E mai nimic în ochii alor mei.
Hai, tuturor noroc şi sănătate !
M-aşez aici. Să-mi fie plin paharul.
Beau pentru veselia mesii-ntregi.
Şi pentru Banquo, dragul meu prieten,
De-ar fi şi el aici ! — beau pentru el Și pentru toți !

LORZII
Cu cinste-ai tăi supuşi !

(Reintră duhul.)

MACBETH
Napoi ! Dispari ! Pămîntul să te-nghită ! N-ai măduvă. Ți-e sîngele-nghețat,
Şi n-ai privire-n ochii orbitori Ce m-ațintesc.

LADY MACBETH
Gîndiți-vă, prieteni, E-un lucru-obişnuit... nimic mai mult,
Doar că ne strică ceasul de plăcere.

MACBETH
Tot ce cutează-un om, cutez :
Tu vino-n chip de urs păros din gheturi,
De rinocer, de tigru din Hircana,
Ia-ți orice-nfățişare-afară de-asta,
Şi nervii-mi vajnic nu vor tremura.
Fii iarăşi viu şi-nfruntă-mă-n pustie
Cu spada ta : de ma codesc şi tremur,
Numeşte-ma un păpuşoi de fată.
Afară, umbră groaznică, afară,
Batjocură fără de trup !

(Duhul dispare.)

S-a dus... Mă simt iar om ! Fiți buni şi mai şedeți.

LADY MACBETH
Ai spart ospățul, ai gonit plăcerea
Cu tulburarea ta uluitoare.

MACBETH
Pot fi oare, pot trece peste noi
Astfel de lucruri, ca un nor de vară,
Şi nici măcar să nu ne minunăm ?
Mă scoți din fire, chiar aşa cum sînt,
Că poți vedea asemenea privelişti
Şi-obrajii-ți sînt tot rumeni, cînd ai mei
Pălesc de groază !

ROSS
Ce privelişti, doamne ?

LADY MACBETH
O, nu-i vorbi. Se simte tot mai rău. Orice-ntrebare-l mînie nespus. Drum bun atunci. Plecați şi peste rînd, Plecați îndată, însă.

LORZII
Noapte bună, Iar regelui, mai multă sănătate !

LADY MACBETH
Din suflet, noapte bună tuturor.

(Ies toți afară de Macbeth şi Lady Macbeth.)

MACBETH
Va curge sînge. Sîngele vrea sînge.
Aşa se zice. Pietre au fost văzute
Mişcîndu-se, şi arborii vorbind.
Auguri, citite semne, țărci şi corbi,
Pe-ascunsul ucigaş l-au dat pe față.
O fi tîrziu ?

LADY MACBETH
E noaptea-n harț cu ziua.

MACBETH
Ce zici că Macduff nu dă ascultare
Să vie la poruncă ?

LADY MACBETH
L-ai chemat ?

MACBETH
O ştiu întîmplător, dar am să-l chem.
Nu-i casă-n care să nu țin iscoadă.
Eu mîine-n zori mă duc la ursitori,
Să-mi spună şi mai mult. Căci vreau să aflu
Pe-o cale cît de rea ce-o fi mai rău.
Sfințeşte orice căi folosul meu
Şi-atît am mers prin sînge, că-i mai greu
Să dau napoi decît să merg nainte.
Ciudate lucruri port în a mea minte,
Ce-şi vor da mîna să se-nfăptuiască
Pînă ce nimeni n-o să le ghicească.

LADY MACBETH
Îți trebui'somnul, tihna firii noastre.

MACBETH
Hai să dormim. Ciudata-mi tulburare
E numai teamă, din nendemînare.
Prea tineri sîntem încă-n ale faptei.

(Ies.)

SCENA 5

(Un cîmp de bălării. Tunete. Intră cele trei vrăjitoare, care se întîlnesc cu Hecate.)

VRĂJITOAREA I
De ce te-ncrunți, Hecate ? Ce-i cu tine ?

HECATE
Dar cum să nu mă-ncrunt ! Ce ? N am dreptate ?
Voi, scorpii-obraznice, neruşinate !
Cum de-ați avut aşa-ndrăzneală
Cu Macbeth făcînd tocmeală
Pe-omoruri, vrăji şi ghicitoare,
Iar eu, a voastră-nvățătoare
Şi-a vrăjilor stăpînă, iată,
Nu m-ați poftit măcar o dată
Ca să v-ajut, s-arăt ce ştie
Slăvită noastră meserie ?
Şi culmea-i că tot ce-ați făcut
A fost pentru-un fecior ciufut.
Pismătăreț şi mînios,
Ce-şi urmăreşte-al său folos,
Ca toți ceilalți ; atîta doar,
Iar de-alde voi, n-are habar !
Căiți-vă, dați zor acum,
La-l lui Acheron lac, în drum.
Să mă-ntîlniți. El vine-n zori,
Să-ntrebe iar de ursitori.
Veniți şi voi, cu vrăji şi-ulcele
Şi tot ce trebuie cu ele.
Voi fi-n văzduh, şi noaptea toată
Gătescu-i soarta blestemată
Şi-am de lucrat pînă-n amiază.
Din colțul lunii stă să cază
Un strop de ceață,-l prind frumos,
Cît încă n-a picat pe jos ;
Descînt strecor şi-ntr-însul pun
Măiestre duhuri ce-l supun
Prin amăgiri şi mi-l atrag
Drept l-al pierzaniei lui prag.
Ursită, frică, moarte, har,
Cu vis nebun, le-nfruntă iar ;
Ştiți doar că omul e-nvrăjbit
Cu tot ce e statornicit.

(Muzică şi cîntec în culise : „Hai cu noi! Hai cu noi!")

Mă strigă iar ! Taci ! Spiriduşu-mi dus

Pe-un nor pîclos m-aşteaptă colo sus.

(Iese.)

VRĂJITOAREA I
Să ne grăbim că se întoarce-ndată.

(Ies.)

SCENA 6

(La Forres. O sală în palatul regal. Intră Lennox şi un lord.)

LENNOX
Prin vorba mea ți-am dat doar de gîndit.
Tu poți s-o tălmăceşti. Nu spun decît
Că faptele s-au petrecut ciudat.
Macbeth l-a plîns pe Duncan. Vai, murise !
Iar bravul Banquo prea umbla tîrziu.
Poți spune chiar c-a fost ucis de Fleance
De vreme ce-a fugit. Nu-i bine omul
Să hoinărească noaptea prea tîrziu,
Şi cine nu gîndeşte cît de groaznic
A fost că Malcolm si cu Donalbain
Pe blîndul lor părinte l-au ucis ? !
O, mîrşav fapt ! Mîhnit ce-a fost Macbeth.
N-a spintecat în sfînta lui mînie,
Pe loc, pe-acei făptaşi, robiți de vin,
Şi-ncătuşați de somn ? Nu-i nobil asta ?
Chiar şi-nțelept. Că n-ar fi suflet viu
Tăgada lor să nu-l înverşuneze.
Ți o spun : le-a potrivit cum e mai bine !
Şi de-ar avea pe cei doi fii sub cheie.
Le-ar arăta el — Domnul să-i ferească ! —
Ce va să zică să omori un tată —
Ci şi lui Fleance. Destul ! Macduff, aud,
Din pricină că a vorbit deschis
Şi n-a fost la-l tiranului ospăț
E mazilit. Nu poți a-mi spune unde-i ?

LORDUL
Al rigăi fiu, al cărui drept la tron
A fost răpit de despot, e la curte în Anglia, la Eduard cel Cucernic,
Şi care l-a primit atît de bine
Că soarta vitregă nu l-a lipsit întru nimic de cinstea cuvenită.
Macduff s-a dus şi el la sfântul rege
Să-i ceară-ntr-ajutor pe bravul Siward
Cu cei din nord. Şi sprijinit de-aceştia,
De Cel de sus, ce lupta ne-o sfințeşte.

Sa fim în stare-a dărui din nou
O pîine mesei noastre, nopții somnul,
Să izgonim cuțitul sîngeros
Din ale noastre-ospețe şi serbări,
Cinstiri curate, slobode-nchinări
Fiind tot ce rîvnim. Aceste spuse
Atît de mult l-au îndîrjit pe rege,
Că face pregătire de război.

LENNOX
Chematu-l-a pe Macduff ?

LORDUL
L-a chemat.
Dar după un „nu, domnule", ritos,
Ursuzul sol s-a-ntors bolborosind
Ceva, ce-ar însemna : te vei căi
Că m-ai jignit c-un astfel de răspuns.

I.ENNOX
Dar asta l-a-nvățat să se păzească,
Să stea la o cuminte depărtare,
Să fie ca un înger, depăşindu-l,
Să ducă-n zbor la curtea Engliterei
Solia lui. Şi cît mai grabnic pacea
Să binecuvînteze-a noastră țară
Ce geme sub o mînă blestemată.

LORDUL
Şi rugăciunea mea să-l însoțească.

(Ies.)

ACTUL IV

SCENA 1

(O *peşteră. La mijloc un cazan în clocot. Tunete. Intră cele trei vrăjitoare.)*

VRĂJITOAREA I
Astăzi un cotoi vărgat
De trei ori a mieunat.

VRĂJITOAREA II
Trei ; şi-o dată un arici
A scîncit şi el pe-aici.

VRĂJITOAREA III
Scorpia strigă — acu-i acu.

VRĂJITOAREA I
în ceaun pe tîrcolite
Puneți mațe otrăvite.
Tu, ce-n somn, rîios broscoi,
Sub un înghețat pietroi,
Cu venin te umfli-ntr-una,
Nopți şi zile treizeci şi-una,
Hopa-n oala fermecată
Ca să mi-te fierb îndată.

TOATE
Toarnă-i, toarnă-i, zoru-i mare,
Foc şi clocot la căldare !

VRĂJITOAREA II
Muşchi de şarpe din băltoace
Fierbi în oală şi te coace,
Cu o limbă de dulău,
Ac de şarpe orb şi rău,
Limba viperii-nfurcată,
Ochiul guşterului, iată,
Şi un deget de brotac,
Lîna de pe liliac,
Din şopîrlă un picior,
Peana cucuvăilor,
Fiarbă vraja ce nu iartă,
Ca din iad fiertura fiartă.

TOATE
Toarnă-i, toarnă-i, zoru-i mare,
Foc şi clocot în căldare.

VRĂJITOAREA III
Colț de lup şi solz de smeu,
Şi ficații-unui iudeu,
Leş uscat de vrăjitoare,
Rînză de rechin de mare,
De cucută rădăcină,
Smulsă noaptea ; nu-n lumină,
Dintr-o tisă firicele
Cînd e luna în belele,
Nas de turc, bot de harap,
Fierea toată dintr-un țap,
Deştul unui prunc scăpat într-un şanț şi sugrumat,
Chiar cînd tîrfa l-a fătat ;
Faci fiertura grea şi deasă,
Iar gustoasă ca să iasă
Bagi de tigru măruntaie în căldare pe văpaie.

TOATE
Toarnă-i, toarnă-i, zoru-i mare,
Foc şi clocot în căldare !

VRĂJITOAREA II
Sînge de maimuță-i pun,
Farmecu-i răcit şi bun.

(Intră Hecate.)

HECATE
Treaba-i bună, cinste vouă,
La răsplată pe din două ;
Fiecare, ca o zînă
La ceaun să joace pînă
Vraja-n el o fi stăpînă.

(Se aude muzică fi cîntecul „Duhuri negre".)

VRĂJITOAREA II
Degetele cînd mă pişcă
Vreun păgîn încoa' se mişcă :
Sus, lăcate, Oricui bate !

(Intră Macbeth.)

MACBETH
Voi, tainice şi negre vrăjitoare
Din miez de noapte, ce-ați mai pus la cale ?

TOATE
O faptă fără nume.

MACBETH
Vă conjur,
Pe tot ce ştiți — oricum l-aflați — răspundeți !
Chiar dacă vîntul l-ați dezlănțuit
Pornindu-l spre biserici. Marea-n spume
De-ar nimici-nghițind tot ce pluteşte,
Şi grîul înspicat de s-ar culca,
Smulşi de-ar fi pomii, Naltele castele,
Pe capul străjii lor de s-ar abate,
Palatele şi piramidele
De şi-ar pleca spre temelie fruntea,
De-ar fi stîrpit tezaurul naturii
Cu rodul ei, scîrbind prăpădul însuşi,
Răspundeți-mi la ceea ce va-ntreb !

VRĂJITOAREA I
Vorbeşte, deci.

VRĂJITOAREA II
Întreabă !

VRĂJITOAREA   III
Vom răspunde !

VRĂJITOAREA I
Zi, vrei s-auzi din gura noastră numai,
Sau a stăpînilor ?

MACBETH
Să-i văd ! o, cheamă-i !

VRĂJITOAREA I
Sînge toarna-i de purcea
Nouă pui care-şi mînca,
De pe ştreangu-unui tîlhar
Seul scurs pune-l pe jar.

TOATE
Fă-te-ncoace, mic sau mare,
Să lucrezi cu-ndemînare.

(Tunete. Întîia arătare: un cap încoifat.)

MACBETH
O, tainică putere, spune-mi mie...

VRĂJITOAREA I
Ascultă-l doar şi taci :   el gîndu-ţi ştie !

ARĂTAREA I
Macbeth ! Macbeth ! De Macduff te fereşte,
Cel than din Fife... Ajunge ! Mă scuteşte !

(Piere în pămînt.)

MACBETH
Oricine-ai fi, îţi mulţumesc de sfat,
Mi-ai pus pe rană degetul :   dar stai,
O vorbă doar!

VRĂJITOAREA I
Poruncile nu-i plac. Ci iată altul, mai puternic încă.

(Tunete. A doua arătare : un copil însângerat.)

ARĂTAREA II
Macbeth ! Macbeth ! Macbeth !

MACBETH
De ce n-am trei urechi să te ascult !

ARĂTAREA II
Fii crud şi dîrz. De om, fii nenfricat !
Să-nvingă pe Macbeth nu-i este dat
Nici unui ins născut dintr-o femeie.

(Intră în pământ.)

MACBETH
Deci poți trăi, Macduff, de ce m-aş teme ?
Dar vreau o îndoită chezăşie,
Zălog luînd ursitei :   vei muri.
Şi-atunci voi spune palei frici că minte
Şi voi dormi şi-n trăsnete.

(Tunete. Apare a treia arătare : un copil încoronat, cu un arbore în mână.)

Dar cine-i
Cel ce răsare-n chip de fiu de rege
Purtînd, pe fruntea-i de copil, coroana
Puteni-mpărăteşti ?

TOATE
Ascultă-l, nu-i vorbi !

ARĂTAREA III
Ca leul fii de mîndru şi semeț, întîmpină-ți duşmanii cu dispreț,
Macbeth nu va fi-nvins decît cînd fi-va
Pornit din Birnam, codrul, împotriva
Colinei nalte de la Dunsinane.

(Se scufundă.)

MACBETH
Aceasta n-o să fie niciodată !
Cine-ar putea sili pădurea toată
Să-şi smulgă arborii din rădăcină ?
Ce dulce prevestire şi deplină !
Tu, răzmeriță, capul să-ți ridici
Cînd codrul Bimam va porni pe-aici ;
Iar pîn-atunci Macbeth, în naltu-i loc, îşi va trăi întregul lui soroc.
Şi doar cînd ceasu-i va suna, el are
Să-şi dea, ca toți, obşteasca lui suflare, îmi bate inima, să pot afla,
Prin arta voastră, dacă-i dat, cîndva

Urmaşilor lui Banquo domni să fie în ţară.

TOATE
Nu căta să ştii mai mult !

MACBETH
Dar vreau să aflu. Dacă mă respingeţi,
Blestem pe veci asupră-vă ! Răspundeţi !
Căldarea unde piere ? Zarva, ce-i ?

(Sunet de oboaie.)

VRĂJITOAREA I
Arătaţi-vă !

VRĂJITOAREA II
Arătaţi-vă !

VRĂJITOAREA III
Arătaţi-vă !

TOATE
V-arătaţi, mi-l întristaţi,
Ca nălucile plecaţi.

(Apare un şir de opt regi, cel din urmă cu o oglindă în mină, urmaţi de duhul lui Banquo.)

MACBETH
Prea mult aduci cu spiritul lui Banquo,
Dispari ! Coroana ta îmi arde ochii !
Iar tu, a doua frunte-ncinsă-n aur,
Ai pletele la fel cu cel dintîi
Şi-al treilea-i cu celălalt leit.
De ce să-i văd, spurcate vrăjitoare ?
Şi-al patrulea. Să nu-ţi crezi ochilor !
E-un şir, ce-ajunge-n ziua de apoi ?
Şi iat-al şaptelea ! Să nu-i mai văd !
Şi-apare-al optulea purtînd oglindă în care văd inşi mulţi, iar unii duc
Un triplu sceptru, două globuri. Oh ! Cumplită-i arătarea şi-i aievea :
Că Banquo plin de sînge, mi-i arată,
Zîmbindu-mi, că-s ai lui. Aşa să fie ?

(Arătările dispar.)

VRĂJITOAREA I
Da, doamne-aşa-i.
Dar ce-a păţit Macbeth, de pare uluit ?
Veniţi, vedeţi de el, surori,

Mi-l desfătaţi cu paşi uşori,
Vrăjesc văzduhul ca să sune,
Să-ncingeţi horele străbune
Să vadă riga preamărit
Că ştim să-i spunem bun venit !

(Muzică. Vrăjitoarele dansează şi apoi dispar cu Hecate.)

MACBETH
S-au dus ? Dar unde ? Fie ceasul râu
Pe veci afurisit în calendar. Vă rog, intraţi !

(Intră Lennox.)

LENNOX
Ce porunceşti, stăpîne ?

MACBETH
Văzut-ai pe surori, pe ursitoare ?

LENNOX
Nu, sire.

MACBETH
N-au trecut pe-aici ?

LENNOX
O, nu !

MACBETH
Duhoare fi-le-ar vîntul călărit,
Şi-afurisiţi cei ce se-ncred în ele !
Am auzit un tropot: Cine-a fost ?

LENNOX
Doi soli sau trei cu vestea că
Macduff Fugit-a-n Anglia.

MACBETH
În Anglia ?

LENNOX
Da, bunul meu stăpîn.

MACBETH
O, timp, preîntîmpini cruntele-mi isprăvi.
în pas cu fapta doar, se-ndeplineşte
Fugarul scop. Deci rodul minţii mele
Să fie, de-azi, şi-al braţului meu rod.

Ca să-ncunun cu fapta gîndu-mi, fie
„Zis şi făcut", pe loc. Lovesc pe negîndite
Castelul lui Macduff. Pe Fife pun mîna.
Copii, soție, toți din neamul lui
— Sărmanii — îi trec prin ascuțiş de spadă.
Şi totul facă-se fără bravadă
Cît cald mi-i gîndul. Jos nălucile !
Dar solii unde-s ? Mergem către ei !

(Ies.)

SCENA 2

(Fife. Castelul lui Macduff. Intră Iad)
Macduff, fiul ei şi Ross.

LADY MACDUFF
Dar ce-a făcut ? De ce-a fugit din țară ?

ROSS
Răbdare, doamnă !

LADY MACDUFF
N-a avut nici el. E-o nebunie fuga lui — şi frica,
Nu fapta numai, trădători ne face.

ROSS
Fricos sau înțelept, nu poți să ştii!

LADY MACDUFF
El, înțelept ? Să-ți laşi copii, soție
Şi rang şi casă într-un loc din care
Tu însuți fugi ? Nu ne-a iubit ! El n-are
Al firii simț. Chiar pitulicea, biata,
Din păsări cea mai firavă, se bate
Cu buha-n cuibu-i pentru puii săi.
Da, frica-i totul, dragostea nimic.
O, ce mărunt arată înțeleptul
Atunci cînd fuge ca un scos din minți !

ROSS
Dă-ți bine seama, preaiubită vară !
E vrednic soțul tău şi luminat,
El rostu-nfriguratei vremi îl ştie.
Nu pot să spun mai multe. Grele timpuri
Cînd poți fi trădător şi nici nu ştii.
La orice zvon tresari, dar nu-ți dai seama
De ce ți-e teamă-anume, ci pluteşti
Pe-o mare-ntărîtată ici şi colo.

Cu bine, dar ! Curînd voi fi-napoi !
Cînd toate merg din rău în rău, se-opresc
Sau chiar se-ntorc la loc. Drăguțe vere,
Ai binecuvîntarea mea.

LADY MACDUFF
El tată are, dar e-orfan de el.

ROSS
Aş fi nebun de-aş mai rămîne-aici.
V-aş face-un rău, şi-aş da de bănuit.
Am şi plecat.

(Iese.)

LADY MACDUFF
Băiete, tatăl tău
E mort. Ce faci ?
Şi cum ai să trăieşti ?

FIUL
Ca păsările.

LADY MACDUFF
Cum ? Din viermi şi gîze ?

FIUL
Din ce-oi găsi, cum fac, socot, şi ele.

LADY MACDUFF
Biet pui ! Şi nu te temi de curse, plase,
De laț şi clei ?

FIUL
De ce m-aş teme, mamă ?
Acestea — ştiu — nu-s pentru biete păsări,
Dar orice-ai spune, tata n-a murit.

LADY MACDUFF
Ba-i mort. De unde-ai să-ți găseşti alt tată ?

FIUL
Iar tu, de unde-ai să-ți găseşti alt soț !

LADY MACDUFF
Eu pot să-mi cumpăr douăzeci în piață.

FIUL
Atunci îi cumperi, ca să-i vinzi din nou !

LADY MACDUFF
Vorbeşti din capul tău, dar, zău, ai minte
Destulă pentru anii tăi !

FIUL
Zi, mamă, tata e un trădător ?

LADY MACDUFF
O, da, a fost.

FIUL
Ce-nseamnă-a fi un trădător ?

LADY MACDUFF
E cel ce face-un jurămînt şi minte.

FIUL
Şi toți ce fac aşa sînt trădători ?

LADY MACDUFF
Oricine face-aşa e trădător
Şi trebuie să fie spînzurat.

FIUL
Şi toți ce jură strîmb sînt buni de ştreang ?

LADY MACDUFF
Da, toți.

FIUL
Şi cine trebui' să le pună ştreangul ?

LADY MACDUFF
Tot omul care e cinstit.

FIUL
Atunci mincinoşii şi cei ce jură strîmb sînt nişte proşti, fiindcă sînt destui mincinoşi şi sperjuri pe lume ca să-i bata pt cei cinstiți şi să le pună ştreangul de gît.

LADY MACDUFF
Biet maimuțoi ! Te-ajute Dumnezeu !
Dar cum ai să-ți găseşti un alt părinte ?

FIUL
L-ai plînge, dacă-i mort. Dar de nu plîngi
E semn că voi avea curînd alt tată.

LADY MACDUFF
Flecarule, ce mult pălăvrăgeşti !

(Intră un crainic.)

CRAINICUL
Mă-nchin, frumoasă doamnă-ți sînt străin,
Dar eu te ştiu şi cinul ți-l cunosc.
Mă tem că o primejdie te paşte.
De-asculți de sfatul unui om de treabă,
Să nu te-afli aici ! Fugi, ia-ți copiii.
Sînt crud, o ştiu, că te-nspăimînt aşa,
Dar mult mai crudă-i soarta ce te-aşteaptă,
Si e pe-aproape. Domnul să te-ajute !
Nu pot să stau mai mult.

(lese.)

LADY MACDUFF
Să fug ? Dar unde ?
Eu n-am făcut vreun rău. Dar nici nu uit
Că sînt pe-această lume pămîntească,
În care-a face-un rău e-ades un merit,
Ce-s mutrele-astea ?
Iar bine, uneori, e nebunie.
De ce atunci să m-apăr femeieşte
Cu : „N-am făcut vreun râu ?" —

(Intra ucigaşii.)

UCIGAŞUL I
Bărbatul unde-ți este ?

LADY MACDUFF
N-o fi-ntr-un loc atît de urgisit
Ca să-l găseşti chiar tu !

UCIGAŞUL I
E-un trădător !

FIUL
Tu minți, mojic lățos !

UCIGAŞUL ,1
Na, plodule ! Sămînță proaspătă de trădător ! *(înjunghie.)*

FIUL
M-a omorît ! Fugi, mamă, fugi, te rog !

(Moare. Iese lady Macduff strigînd „Ucigaşii !". Ies ucigaşii, urmărind-o.)

SCENA 3

(In Anglia, în fața palatului regal. Intră Malcolm şi Macduff.)

MALCOLM
Să căutăm un loc pustiu şi-umbrit,
Amarul să ni-l deşertăm.

MACDUFF
Mai bine
Să tragem cruntul paloş viteješte,
Să ne-apărăm străbunul drept.
Că zilnic
Alt plîns de-orfan şi-alt geamăt de vădană,
Şi noi dureri lovesc în față cerul
Ce, răsunînd, al țării glas l-îngînă,
De jalea ei urlînd acelaşi vaier !

MALCOLM
Ce cred deplîng, şi cred ce ştiu. La vreme
Ce pot să-ndrept, voi îndrepta. Pesemne
Că tot ce-mi spui e-aşa. Acest tiran,
Al cărui nume singur ți-arde limba,
A fost crezut om vrednic. L-ai iubit !
El te-a cruțat. Sînt tînăr. Ai putea
Să ți—1 cîştigi prin mine. Şi-i cuminte,
Jertfind un miel plăpînd şi fără vină
Să potoleşti...

MACDUFF
Nu sînt un trădător.

MALCOLM
Dar e Macbeth !
Şi-un suflet drept şi bun ades se-nchină
Regeştilor porunci. Iertare, însă !
Părerea mea nu poate să te schimbe.
Rămîi ce eşti. Iar îngerii-s lumină,
Deşi căzut e cel mai luminos.
Chiar dacă tot ce-i hîd s-a-nveşmîntat în strălucirea harului, el, harul,
Tot har rămîne.

MACDUFF
Nădejdea mi-am pierdut-o !

MALCOLM
Chiar unde bănuiala m-a găsit !

Cum de-ai avut cruzimea tu să-ți lași
Copilul, soața, pricini făr' de preț,
Ale iubirii sfinte legături,
Şi fără bun rămas. O bănuială
Jignire nu-i, e paza mea în joc.
Poți fi om drept, oricare mi-ar fi gîndul.

MACDUFF
Tu, biată țară, sîngeră ! Te-aşează
Pe temelii de veci, o, tiranie !
Virtutea să te-atingă nu cutează,
Tu, bucură-te, dreptul ți-e-ntărit !
Stăpîne,-adio ! Nu pot fi mişelul
Ce crezi că sînt, nici chiar pe tot cuprinsul
Din gheara lui Macbeth, şi pe deasupra
Bogatul răsărit.

MALCOLM
Nu fi jignit !
Vorbind aşa, nu mă-ndoiesc de tine.
Dar țara dă-n genunchi sub jug. Ea plânge
Şi sîngeră şi zilnic plagă nouă
Se-adaugă la răni. Şi brațe multe
Stau să se lupte pentru dreptul meu.
Iar bunul rege-aicea mă susține
Cu mii de bravi. Dar cînd voi fi strivit
Acestui despot capul, sub picioare,
Sau i-l voi fi purtat în vîrf de spadă,
De-abia sărmana țară va-ndura
Mai multe vicii decît înainte,
Mai mari dureri, pe căi mai felurite,
Prin cel ce-i va urma.

MACDUFF
Şi-acela cine-i ?

MALCOLM
Socot că eu. în mine-s altoite
Atîtea vicii şi de-atîtea soiuri,
Că la-nflorirea lor, mai alb ca neaua
Macbeth cel negru va părea, iar țara îl va găsi că-i miel pe lîngă mine
Cu necuprinsele-mi blestemății.

MACDUFF
Nici în legiunile gheenei hîde,
N-ai să găseşti un demon mai hîrşit în rele ca Macbeth.

MALCOLM
Da,-l ştiu călău

Şi desfrînat, zgîrcit şi mincinos,
Iabraş, fățarnic şi viclean, şi plin
De tot păcatul care-un nume are.
Dar făr' de fund abis e-al meu desfrîu :
Soții, fiice, mame şi copile
Nu mi-ar plini a poftelor fîntînă,
Şi-ar rupe orice zăgaz ce-mi stă-mpotrivă
Dorința mea. Decît un domn ca mine
Mai bine un Macbeth !

MACDUFF
E tiranie
Nestăpînirea poftelor. Prin ea
S-au prăbuşit şi tronuri fericite,
Şi-axîția regi pretimpuriu s-au dus.
N-ai teamă însă : ia ce este-al tău,
Îți poți plimba pe-un cîmp mănos plăcerea.
Părînd cuminte-îi legi la ochi pe toți.
Avem muieri de viață cîte vrei,
Şi-orick de zmeu ai fi, n-ai să te-nfrupți
Din toate chiar, ce se vor dărui
Măriei-tale, cînd i-or şti năravul.

MALCOLM
Mai creşte-n firea mea rau întocmită
O lăcomie-atît de făr' de saț,
Că domn fiind, pe nobili i-aş ucide,
Moşia să le-o iau.
Aş jindui La unul case, la-altul juvaeruri,
Prisosul meu ar fi ca mirodenii
Ce pofta ți-o-ntărîtă ; aş căta
Gîlceavă celor buni şi credincioşi,
Să-i nimicesc spre-mbogățirea mea.

MACDUFF
Această lăcomie mai adîncă-i
Şi creşte din mai rele rădăcini
Decît desfrîul, înflorit ca vara.
Ea-i paloşul de regi ucigător.
Dar Scoția te poate-ndestula,
N-ai nici o grijă, doar din ce-i al tău.
Acestea toate pot fi-ngăduite,
Precumpănite dacă-s de-alte daruri.

MALCOLM
Dar n-am de loc. Tot ce-i regesc : dreptate,
Smerire, cumpătare, stăruință,
Evlavie, răbdare, vitejie,
Tărie, hotărîre, bunătate

Şi milostenie — străine-mi sînt !
Dar meşter sînt în crime de tot felul,
Pe orice căi. Dă-mi sceptrul, şi-am s-arunc
Al înfrățirii dulce lapte-n iad
Să spulber pacea lumii, nimicind
Unirea pa pămînt.

MACDUFF
Sărmană țară !

MALCOLM
De-i vrednic a domni un om ca ăsta,
Vorbeşte ! Sînt ce-am spus.

MACDUFF
Oh, de-a domni ?
Nici de-a trăi. O, neam fără noroc !
Sub sceptrul plin de sînge-al unui despot
Neîndrituit, cînd mai trăi-vei oare
O zi senină, cînd chiar legiuitul
Urmaş la tron se urgiseşte singur
Şi blestemă pe-naintaşii săi ?
Sfînt rege-a fost augustul tău părinte,
Regina care te-a născut trăia
Mai mult îngenuncheată, decît altfel,
Murind în fiecare zi a vieții.
Cu bine ! Relele ce-ți iei asupră-ți
M-au surghiunit din țară. Inimă,
Nădejdea ta şi-a dat aici sfîrşitul.

MALCOLM
Macduff, această nobilă simțire,
Copil al cinstei, mi-a gonit din suflet
Preanegrele-ndoieli. M-a-ncredințat
De cinstea şi de buna ta credința.
Prin viclenii demonicul Macbeth
Puterii lui a vrut să mă supună,
Dar m-a ferit de-o prea nătîngă grabă
Un pic de minte. Fie Cel de sus
El singur între noi. Mi-eşti călăuză
Chiar de pe-acum. Dezmint ca defăimare
Ce-am spus de mine însumi. De cusurul,
De toată vina ce mi-am dat mă lepăd,
Fiind străine de ființa mea.
Femeia n-o cunosc, sperjur n-am fost,
Abia de-am tins la ce-i al meu. Credința
Nu mi-am călcat. Şi n-aş trăda pe-un diavol
Nici semenului său. Iar- adevărul
Mai drag ca viața-mi este. Am mințit

întîia oară cînd m-am ponegrit.
Şi tot ce sînt e la porunca ta,
Şi-a bietei ţări, spre care-ntr-adevăr
Bătrînul Şiward, pînă n-ai sosit,
Cu *zece* mii de-oşteni înaintează.
Şi-acum pornim. Ne fie bun norocul
Cum pricina ni-i dreaptă. Taci. De ce ?

MACDUFF
Atîtea lucruri bune — atîtea rele,
Mi-i greu deodată să le-mpac.

(Intră un doctor.)

MALCOLM
Vom mai vorbi. Măria-sa nu vine ?

DOCTORUL
Da, domnul meu. Dar gloata suferindă
I-aşteaptă leacul. Boala lor desfide
Sforţările ştiinţei. Mîna lui
De cer sfinţită, doar dacă-i atinge,
Şi sînt tămăduiţi pe loc.

MALCOLM
îţi foarte mulţumesc.
(lese doctorul.)

MACDUFF
Ce boală-i asta ?

MALCOLM
îi zice scroful. E minunea mare
A regelui. Eu l-am văzut la lucru,
De cînd mă aflu în Anglia, adesea,
Ce rugi înalţă, ştie numai el.
De ulcere, boli stranii, obrinteli,
— Mai mare mila — el, cu rugi pioase
îi vindecă, punîndu-le la gît
Un ban de aur. Zice-se că-şi lasă
Urmaşilor puterea lui de leac.
Pe lîngă-această stranie virtute
Cerescul dar mai are-al profeţiei,
Şi sfinte veghi ce tronul i-l păzesc
L-arată plin de har.

MACDUFF
Vezi, cine vine ?

MALCOLM
E un om din țara. Nu-l cunosc anume.

(Intră Ross.)

MACDUFF
O, bun venit la noi, preascumpe vere.

MALCOLM
Acum îl ştiu. Alungă,
Doamne, grabnic,
Tot ce ne despărțea.

ROSS
Amin, stăpâne.

MACDUFF
Cum stăm cu Scoția ?

ROSS
Sărmană țară
Atît de îngrozită-i de ea însăşi,
Că nu-i poți spune mamă, ci mormînt.
Acolo nimeni nu surîde — afară
De-acela care nu ştie nimic.
Suspinele, şi bocetul, şi plînsul
Ce sfîşie văzduhul doar le-auzi,
Dar nu le-asculți. Năprasnica durere
E parcă o lumească rătăcire,
Iar dacă sună clopotul a moarte
Abia de-ntrebi : dar cui îi bate ceasul ?
Acolo viața omului nu ține
Nici cît o floare pusă la căciulă,
Că moare nezăcut.

MACDUFF
Ce măiestrită
Descriere, şi cît de-adevărată.

MALCOLM
Ce pacoste mai nouă ştii ?

ROSS
Sînt toate vechi,
Căci fiecare ceas ne-aduce alta
Şi crainicii se fac de rîs cu-a veche.

MACDUFF
Soției mele cum îi merge ?

ROSS
Bine...

MACDUFF
Şi toți copiii mei ?

ROSS
Şi lor la fel.

MACDUFF
Să-i fi lăsat tiranul oare-n pace ?

ROSS
Cînd i-am lăsat, erau în bună pace.

MACDUFF
Nu fi zgîrcit la vorbă — ce s-aude ?

ROSS
Cînd am sosit, cu veşti ce-mi stau pe suflet,
Mergea un zvon că 'mulți tovarăşi vrednici
S-au răsculat. I-am dat crezare lesne,
Văzînd că oastea despotul şi-a strîns.
E ceasul liberării. Doar te-arăți,
Şi-n țară oşti răsar ; că vor lupta
Chiar şi femeile, să punem capăt
Cumplitei lor restrişti.

MALCOLM
Va să-i aline
Sosirea noastră !   Regele m-ajuta
Cu zece mii de-oşteni sub Siward bravul.
Soldat mai încercat şi bun nu afli în lumea iui Cristos.

ROSS
De ce n-aduc
îmbărbătări şi eu ? Port veşti pe care
Mai bine le-aş urla-n pustietăți,
Acolo unde-auzul nu le-ar prinde.

MACDUFF
De ce e vorba ? De vreun păs obştesc,
Sau de durerea unei biete inimi ?

ROSS
Nu-i suflet bun ce n-ar împărtaşi-o,
Deşi tot greul ei e asupra ta !

MACDUFF
Să nu mă cruți ; de este-a mea, vorbeşte !

ROSS
Nu mă urî pe veci cînd ai s-auzi
Din gura mea cuvîntul cel mai greu
Ce-a fost vreodată dat urechii tale.

MACDUFF
Cred că ghicesc.

ROSS
Castelul tău luat e.
Copii, soție, căsăpiți sălbatec.
Să-ți spun ce fel, ar însemna s-adaug
Măcelului acest de căprioare
Chiar moartea ta.

MALCOLM
O, cer îndurător !
Ce-i omule ? De ce-ți fereşti privirea ?
Da-i jalei glas. Durerea cînd nu plînge
Rămîne-n suflet şoapta care-l frînge.

MACDUFF
Şi pe copii ?

ROSS
Copii, soție, slugi,
Tot ce-au găsit.

MACDUFF
Iar eu lipseam de-acolo !
Ucisă-i şi soția mea ?

ROSS
Ți-am spus...

MALCOLM
Fii tare : crunta noastră răzbunare
Să fie leacul ăstui chin de moarte.

MACDUFF
El nu are copii ! Micuții mei !
Pe toți ai spus ? Hultan drăcesc, pe toți ?
Cum ? Gingaşii mei pui şi-a lor măicuță
Ucişi deodată ?
Voi fi !

MALCOLM
Fii bărbat !

MACDUFF
Dar va să o şi simt ca un bărbat ;
Nu pot să uit c-atît mi-au fost de dragi,
Iar cerul i-a văzut şi-a-ngăduit. Macduff mişel !
Ei numai pentru tine Au fost ucişi.
Cît sînt de ticălos ! Că nu din vina lor, ci din a mea
S-a năpustit pe viața lor măcelul !
Să-i odihnească Dumnezeu acum !

MALCOLM
Ascute-ți spada ta pe-această piatră !
Preschimbă-se-n mînie jalea ta,
Iar inima nu-ți domoli ! Asmute-o !

MACDUFF
Plîngînd aşa, eu pot să par femeie,
Iar de vorbesc, flecar ! Dar, sfinte Doamne,
Nu-mi da nici un răgaz. Ci față-n față
Cu-acest duşman al Scoției mă pune,
Să-mi stea-n bătaia spadei. De-o scăpa —
Să-l ierți şi tu.

MALCOLM
Aşa vorbeşte-un om ! La rege-acum.
Ne luăm doar bun rămas. Oştirea-i gata.
Despotul e copt. Să-l scuture uneltele cereşti.
Cum te-i pricepe, fă-ți o-mbărbătare ;
E lungă noaptea care ziuă n-are !

(Ies.)

ACTUL V

SCENA 1

(Dunsinane. Sală în castel. Intră un doctor şi o doamnă de onoare.)

DOCTORUL
De două nopți stau de veghe cu domnia-ta, dar nu văd nimic adevărat în cele ce mi-ai spus. Cînd a mai umblat ea aşa, ultima oară ?

DOAMNA
După ce a plecat măria-sa la război, am văzut-o cum se scoală din pat, cum îşi pune un halat, descuie camera, ia o hîrtie, o îndoaie, scrie ceva pe ea, o citeşte, apoi o pecetluieşte şi se culcă iar. Şi toate acestea, cufundată fiind într-un somn adînc.

DOCTORUL
E o mare tulburare în făptura cuiva, cînd se bucură de binefacerile somnului şi se poartă totodată ca şi cum ar fi treaz. Pe lîngă pliimbarea asta şi alte purtări, ce ai mai auzit-o spunînd, în somnul ei zbuciumat ?

DOAMNA
Ceva, domnul meu, ce n-aş vrea să repet.

DOCTORUL
Mie poți să-mi spui, şi chiar se cuvine să o faci.

DOAMNA
Nici domniei tale, nici altcuiva, pentru că n-am nici un martor să-mi întărească spusele.

(Intră lady Macbeth ținhd un sfeşnic în mînă.)

Iată că vine ! Arată ca de obicei, dar ji»r că doarme adînc.
Uită-te bine la ea ! Stai deoparte.

DOCTORUL
De unde are lumînarea ?

DOAMNA
Era lîngă dînsa. Are întotdeauna o lumînare aprinsa alături. Aşa a poruncit.

DOCTORUL
Vezi, e cu ochii deschişi.

DOAMNA
Da, dar nu vede nimic.

DOCTORUL
Ce-o fi făcînd acum ? Uite-o cum îşi freacă mâinile.

DOAMNA
E o deprindere de-a ei, ca şi cum s-ar spăla pe mîini.
Am văzut-o făcînd aşa un sfert de ceas fără întrerupere.

LADY MACBETH
Aici tot mai văd o pată.

DOCTORUL
Auzi ! Vorbeşte ! Am să însemn tot ce spune, să mi se întipărească bine în minte.
LADY MACBETH
Piei, pată blestemată ! Piei îți spun ! Unul, două... E vremea s-o facem. Iadul adîncit în beznă ! Ruşine, stăpîne, ruşine! Ostaş, să-i fie frică?
De ce să ne temem că află cineva ? Sîntem puternici, nimeni nu ne poate

cere socoteală! Dar cine ar fi crezut că bătrînul să aibă atîta sînge în vin.

DOCTORUL
Ai auzit ?

LADY MACBETH
Thanul din Fife avea o soție. Unde e acum ? Cum ? Mîi-nile astea n-au să mai fie niciodată curate ? Ajunge, stăpîne, ajunge ! Strici totul dacă tresari aşa !

DOCTORUL
Lasă, lasă ! Ştii ce nu se cădea să ştii.

DOAMNA
Dînsa a vorbit ce nu trebuie, văd bine. Dumnezeu ştie ce-o fi ştiind.

LADY MACBETH
Tot mai miroase a sînge aici ! Toate balsamurile
Arabiei *au* vor putea să curețe mîna asta mică ! Oh, oh, oh !

DOCTORUL
Ce mai suspin. Are povară grea pe inimă.

DOAMNA
N-aş vrea să am o inimă ca asta în piept, nici pentru toată slava trupului ei!

DOCTORUL
Bine, bine !

DOAMNA
Să dea Dumnezeu să fie bine, domnule !

DOCTORUL
Boala asta depăşeşte ştiința mea. Dar am mai văzut eu pe unii care mergeau în somn şi au murit creştineşte în patul lor.

LADY MACBETH
Spală-te pe mîini, pune-ți halatul, nu te-ngălbeni aşa ; ți-am mai spus că Banquo a fost îngropat, nu poate să iasă din mormînt.

DOCTORUL
Cum ?

LADY MACBETH
La culcare ! Bate cineva în poartă. Vino, vino, vino, dă-mi mîna ! Ce s-a făcut, făcut rămîne. Hai la culcare, hai !

(Iese.)

DOCTORUL
Şi-acum se culcă ?

DOAMNA
Negreşit !

DOCTORUL
Se aud
Urî te zvonuri. Fapte nefireşti
Nasc tulburări şi ele nefireşti,
Iar minţile bolnave taine-şi spun
Doar pernei surde. Doamna duce lipsă
De un preot, nu de-un vraci. Ne ierte Domnul !
Ai grijă ! Ndepărtează orice mijloc
De-a-şi face rău : vegheaz-o nencetat !
De-abia mai văd. Năuc sînt. Somn uşor !
Gîndesc, dar nu pot spune...

DOAMNA
Noapte buna !

(Ies.)

SCENA 2

(Cîmpie lingă Dunsinane. Intra, cu tobe şi steaguri, Menteith, Caitbness, Angus,
Lennox şi soldaţi.)

MENTEITH
Vin oşti din Englitera-n cap cu Malcolm
Cu unchiu-i Siward şi Macduff cel vrednic.
Sînt mistuiţi de focul răzbunării ;
Şi pentru pricina lor mult iubită
La sîngeroasa, crîncena chemare
Şi-un sfînt ar alerga.

ANGUS
Să-i întîlnim
La codrul Birnam.
Ei pe-acolo vin.

CAITHNESS
O fi şi Donalbain cu frate-său ?

LENNOX
Nu, domnul meu, sînt sigur.
Am izvodul întregii nobilimi, cu Siward fiul
Şi-alţi tineri imberbi ce vor să-şi dea

Dovada-ntîi a bărbăției lor.

MENTEITH
Ce-i cu tiranul ?

CAITHNESS
A-ntărit puternic
Cetatea Dunsinane. Nebun, spun unii ;
Războinică mînie-o țin acei
Ce nu-l urăsc destul. Dar el nu poate
Să-ncingă a sa pricină beteagă
În chinga legii.

ANGUS
O, el simte-acum
Mînjindu-i mîna tainicile-i crime !
Răscoale-acum iscate în toată clipa I-arată că-i sperjur.
Cei strînşi în preajmă-L-ascultă nu de drag, ci din poruncă
Şi-şi simte acum hlamida cum i-atîrnă
Şi cum şi-o pierde, strai de uriaş
Pe-un hoț pitic.

MENTEITH
Dar cine-ar osîndi Sleita lui simțire că tresare
Şi dă-napoi, cînd tot ce-i viu într-însul
Se blestemă de-a fi al său.

CAITHNESS
Să mergem
La locul cuvenit, cu închinare.
Urmînd pe vraciul țării suferinde,
Să ne jertfim, spre lecuirea ei,
Tot sîngele din noi.

LENNOX
Sau cît se cere
Să-nrourăm regeasca floare iar
Şi să-necăm tot pirul din hotar.
La drum, spre Birnam !

(Ies în marş.)

SCENA 3

(Dunsinane. O sală în castel. Intră Macbeth, un doctor şi curteni.)

MACBETH
Destul cu-atîte veşti! Să zboare toți!
Cît codrul nu o ia-nspre Dunsinane

Eu nu mă tem !... Şi tinerelul Malcolm ?
N-a fost şi el născut dintr-o femeie ?
Că duhuri mi-au rostit — care cunosc
întreaga muritorilor ursită —
„Macbeth, nu-ți fie frică : niciodată
N-o s-aibă-un om născut dintr-o femeie
Putere asupra-ți !" Thani vicleni, fugiți ?
De-a valma fiți cu trîntorii engleji !
Prin temeri şi-ndoieli n-am să slăbesc
în inima şi-n gîndul meu regesc. *(Intră un slujitor.)*
Smolească-te Satana, chip de caş !
De unde-mi vii, de-arăți ca un gînsac ?

SLUJITORUL
Sînt zece mii.

MACBETH
De gîşte, măi mojice ?

SLUJITORUL
Soldați, stăpîne !

MACBETH
Hai, ciupeşte-ți fața. Boieşte-ți frica.
Ce soldați, otreapă ! Flăcău cu lapte-n vine !
Lua-te-ar moartea !
La spaimă-ndemni, cu-obrazu-ți alb ca rufa ! C
e fel de-ostaşi, tu, față covăsită ?

SLUJITORUL
Engleji, s-avem iertare !

MACBETH
Să nu-ți văd mutra, ieşi ! *(Slujitorul iese.)*
Seyton ! Mi-i silă
Cînd văd... Hei, Seyton ! încercarea asta
Mă va-ntări sau prăpădi pe veci.
Dar am trăit destul. Al vieții drum
Se pierde-n toamna galbenelor foi,
Şi tot ce însoțeşte bătrînețea ;
Respect, iubire, laudă, prieteni,
Nu trebui' să le-aştept. Ci doar blesteme.
Tăcute dar adînci, şi linguşiri,
Un zvon pe care să-l respingă-ar vrea
Sărmanul suflet, însă nu-ndrăzneşte. Seyton ! *(Intră Seyton.)*

SEYTON
Măria-ta ?

MACBETH
Ce veşti mai sînt ?
SEYTON
Se-adevereşte-ntocmai tot ce ştii.

MACBETH
Lupt, pînă-mi hăcui carnea de pe oase.
Armura dă-mi-o !

SEYTON
Nu-i nevoie încă !

MACBETH
Dar vreau s-o-mbrac !
Trimite şi-alţi călări să bată ţara !
La ştreang mişeii toţi ! Dă-mi platoşa
Cum stă bolnava, doctore ?

DOCTORUL
Stăpîne,
Ea nu-i bolnavă-atît, ci tulburată
De rele năluciri ce-i strică somnul.

MACBETH
Dar vindec-o. Nu poţi tămădui
O rătăcire a minţii ei — să-i smulgi
Din amintire-un chin cu rădăcină,
Din gînd să ştergi întipărita-i grijă,
Şi prin vreun dulce de-al uitării leac
S-o uşurezi de-ameninţarea grea
Ce inima-i apasă ?

DOCTORUL
Doar prin sine
Se vindecă bolnavu-n cazuri de-astea...

MACBETH
La naiba cu ştiinţa ! Mă lipsesc.
Hai punem-i zalele ! Dă-mi buzduganul.
Un iureş, Seyton ! Doctore, fug thanii.
Mai iute, domnul meu ! în apa ţării
De poţi citi şi-afla ce boală are,
S-o cureţi, s-o faci zdravănă ca-alt'dată.
Din palme-aş bate, de-aş sili ecoul
S-aplaude şi el. Ia-mi asta,-ţi spun !
Cu ce revent, sau alte curăţenii
Să-i scot afară pe englezii ăştia ? Ai auzit de ei ?

DOCTORUL
Stăpîne, da !
Regeştile-ţi măsuri m-au lămurit întrucîtva.

MACBETH
Ia zalele cu noi!
De moarte şi prăpăd eu nu mă tem
Cît codrul Birnam nu-i la Dunsinane !

(Iese Macbeth cu suita.)

DOCTORUL *(aparte)*
La Dunsinane, de scap de-aicea viu,
Oricît mi s-ar plăti, tot nu mai viu.

SCENA 4

(Cîmpie lîngz pădurea Birnam. Cu tobe şi steaguri intra Malcolm, bătrînul Siward şi fiul său, Macduff, Menteith, Caithness, Angus, Lennox, Ross şi soldaţi în marş.)

MALCOLM
E-aproape ziua cînd în tihnă, vere,
Vom fi acasă iar.

MENTEITH
Nu ne-ndoim.

SIWARD
Ce codru-avem în faţă ?

MENTEITH
Codrul Birnam.

MALCOLM
Să-şi taie tot ostaşul cîte-un ram,
Să-l ia cu el. Umbrim al oastei număr
Şi greş vor da iscoadele duşmane în darea lor de seamă.

SOLDAŢII
— Aşa vom face.

SIWARD
Aflăm atît : că despotu-ncrezut
Se ţine încă-n Dunsinane, să-nfrunte
Al nostru-asalt.

MALCOLM
E singura-i nădejde

Ca pretutindeni, cu prilej prielnic
Şi mari şi mici în contra-i se răscoală ;
Doar oameni asupriți de-l mai slujesc,
Şi-al căror suflet nu-i cu el.

MACDUFF
Lăsăm
Părerea noastră bine chibzuită
La urma ; după luptă. Iar acum
La treabă ostăşească.

SIWARD
Vine ceasul
Cînd vom afla prin dreaptă judecată
Şi partea noastră şi cea datorată.
Nâdejdea-i plină de-amăgiri deşarte,
Doar spjada hotărăşte şi împarte.
La luptă deci, nainte !

(Ies în marş.)

SCENA 5

(In castel. Intră Macbeth, Seyton şi soldați, cu tobe şi flamuri.)

MACBETH
Pe zidul dinafară puneți steaguri !
„Ei vin", e strigătul.
Castelul trainic îşi bate joc de-ncercuirea lor !
Să zacă-n voie-aici de boli şi foame !
De n-ar fi fost de-ai noştri să-i ajute,
I-opream năprasnic, piept la piept, zvîrlindu-i
Napoi la ei. Ce-i zgomotul acesta ? *(Se aud țipete de femei.)*

SEYTON
Sînt țipete, stăpîne, de femei. *(Iese.)*

MACBETH
Aproape c-am uitat ce-nseamnă frica.
Pe vremuri, auzind în noapte-un strigăt
Aş fi-nghețat. La-auzul suferinții
Mi se zburlea, ca-nsuflețit, tot părul.
Dar sînt sătul de grozăvii. Nici spaima —
Tovarăşa gîndirii ucigaşe — Nu mă mai mişcă. *(Reintră Seyton.)*
Cine a strigat ?

SEYTON
Regina a murit, stăpîne !

MACBETH
Ea trebuia să moară mai tîrziu,
Aveam răgaz s-ascult astfel de veste...
Dar mîine şi iar mîine, tot mereu,
Cu pas mărunt se-alungă zi de zi,
Spre cel din urmă semn din cartea vremii
Şi fiecare „ieri" a luminat
Nebunilor pe-al morții drum de colb.
Te stinge dar, tu, candelă de-o clipă !
Că viața-i doar o umbră călătoare,
Un biet actor, ce-n ora lui pe scenă
Se zbuciumă, şi-apoi nu-l mai auzi.
E-un basm de furii şi de nerozie
Baznit de-un prost şi făr' de nici o noimă.

(Intră un crainic.)

Tu vii să-i dai cu gura. Spune iute !

CRAINICUL
Stăpîne drag,
Aş vrea să spun ce ştiu c-am şi văzut,
Dar cum să fac...

MACBETH
Vorbeşte, domnul meu !

CRAINICUL
Făceam de strajă-n deal. Privii spre Birnam
Şi, iată, parcă am văzut pădurea
Că prinde-a se mişca.

MACBETH
Rob mincinos !

CRAINICUL
De nu-i cum spun, să-ndur mînia ta !
O vezi venind pe cale, la trei leghe,
Ai zice-un crîng în mers.

MACBETH
Dac-ai mințit,
Te-atîrn de viu de cel dintîi copac
Să te usuci de foame. De-ai spus drept,
Să-mi faci la fel — nu-mi pasă. Mă dezic,
Şi-ncep să bănui că vorbea-n doi peri
Satana cînd mințea de-adevărat:
„N-ai teamă — a spus — cît timp pădurea Birnam
Nu va porni spre Dunsinane !" Şi-acum

Pădurea vine către Dunsinane.
La arme ! Toți pe ziduri. Dacă astăzi
Se-adevereşte ce mi-a dat de veste,
Nu-i rost de fugă, nici de-a sta nu este.
Mă simt de soare istovit deodată,
Şi-aş vrea să văd pierind zidirea toată.
Să sune-alarma ! Vino, vînt, pierzare !
Murim măcar cu zaua pe spinare ! *(Ies.)*

SCENA 6

(Dunsinane. în țața castelului. Tobe şi flamuri. Intră Malcolm, batrinul Si~ zvard, Macduff şi oastea lor cu ramuri în mîini.)

MALCOLM
Ne-apropiem. Jos pavăza de foi, Şi stați aşa.
Tu, vrednicul meu unchi,
Cu vărul meu şi nobilul tău fiu
Porniți asaltu-ntîi. Macduff cu mine
Ne-nsărcinăm cu tot ce mai rămîne
Din ce-a fost plănuit.

SIWARD
Vă las cu bine
Şi de-ntîlnim pe despotul mişel,
De nu-l zdrobim, răpuşi să fim de el!

MACDUFF
Sunați din goarnă limpede, departe,
De sînge vestitoare şi de moarte ! *(Ies.)*

SCENA 7

(O *altă parte a cîmpului de luptă. Alarmă. Intră Macbeth.)*

MACBETH
Nu pot fugi. Ei m-au legat de par,
Silit să lupt ca ursul încolțit.
Dar cine-i cel ce nu-i născut de-o mamă ?
Că doar de el mi-e dat să-mi fie teamă !

(Intră tînărul Siward.)

TINĂRUL SIWARD
Ce nume porți ?

MACBETH
Te sperii de-l auzi !

TINĂRUL SIWARD
Nici de-ai avea un nume mai de foc
Decît se poartă-n iad.

MACBETH
Eu sînt Macbeth !

TÎNĂRUL SIWARD
Nici dracul n-ar rosti ceva mai hîd
Urechii mele.

MACBETH
Nu, nici mai temut!

TINĂRUL SIWARD
Tu minți, tiran hulit! Cu spada mea,
Ți-oi dovedi minciuna !

(Se luptă. Tînărul Siward e ucis.)

MACBETH
Născut ai fost şi tu dintr-o femeie !
De săbii rîd, de arme joc îmi bat,
Cînd om născut de-o mamă le-a purtat.

(Iese. Alarmă. Intră Macduff.)

MACDUFF
De-aici e larma. Să te văd, tirane !
De-i fi ucis, şi nu de mîna mea,
Soția şi copiii mei ca umbre
Mă vor mustra pe veci. Nu pot lovi
în bieți oşteni plătiți să-şi poarte ghioaga ;
Pe tine doar, Macbeth, sau altfel, spada,
Tăiş nefolosit, mi-o pun în teacă.
Te simt pe-aici, că zornetul acesta
Zvoneşte parcă de-unul mai de frunte.
Ajută-mă, ursită, să-l găsesc !
Nu-ți cer nimic mai mult!

(lese. Alarmă. Intră Malcolm şi bătrînul Siward.)

SIWARD
Pe-aici, stăpîne ! Castelul s-a predat de bunăvoie.
Ai lui Macbeth se bat de-o parte şi-aha,
Iar bravii thani se războiesc amarnic ;
Cum văd, a noastră-i ziua. Ne-au rămas
Puține de făcut.

MALCOLM
Am întîlnit Vrăjmaşi bătîndu-se de ochii lumii.

SIWARD
Să mergem la castel, măria-ta. *(Ies. Alarma.)*

SCENA 8

(Altă parte a cîmpului de luptă. Intră Macbeth.)

MACBETH
De ce să mor, ca un roman smintit,
în spada mea ? Cît timp văd oameni vii
Lovirile-s mai bune pentru ei. *(Intră Macduff.)*

MACDUFF
Aici, tu, cîine-al iadului, aici!

MACBETH
Te-am ocolit pe tine dintre te fi.
Dar du-te ! Prea mi-e sufletu-ncărcat
De sîngele-alor tăi.

MACDUFF
Eu nu vorbesc !
Călău mai sîngeros decît pot spune,
Cuvîntul meu e-n spadă ! *(Se bat.)*

MACBETH
Truda ți-e-n zadar :
Mai lesne poți însîngera cu spada
Văzduhul de nenvins, decît pe mine.
Pe creştete ce pot fi rănite
Abate-ți fierul. Port vrăjită viață !
Nu-i dat să mă răpună, nimănui
Născut de-o mamă !

MACDUFF
Nu te-ncrede-n vrăji. Iar îngerul pe care l-ai slujit
Să-ți spună el că smuls a fost Macduff
Pretimpuriu din sînul maicii sale.

MACBETH
Blestem pe gura care-mi spune-aceasta :
Ea surpă tot ce-i mai bărbat în mine.
Să nu mai cred în diavoli scamatori;
Ne hărțuie cu vorbe în doi peri;
Cuvîntul dat şi-l țin doar la ureche,
Dar mint nădejdii noastre. Nu mă bat!

MACDUFF
Predă-te, dar, mişelule,
Rămîi, să fii minunăția vremii !
Ca pe-o dihanie făr' de pereche
Te-om zugrăvi pe-un stîlp, iar jos vom scrie
„Aici vezi un tiran".

MACBETH
Eu nu mă dau,
Cu fruntea-n colb, la gleznele lui Malcolm
Hulit de-al gloatelor blestem să fiu !
Deşi-i la Dunsinane pădurea Birnam,
Şi-mi stai potrivnic tu, cel nenăscut
Dintr-o femeie, tot îmi cerc norocul :
M-acopăr cu războinicul meu scut!
Macduff, loveşte ! Fie blestemat
Cel care strigă-ntîi : destul ! m-am dat!

(Ies luptîndu-se. Alarma. Retragere. Fanfară. Intră cu tobe şi flamuri Malcolm, bătrînul Siward, Ross, ceilalți thani şi soldați.)

MALCOLM
Aş vrea să-i ştiu scăpați pe cei ce-s lipsă.

SIWARD
Mai sînt şi care pier. Dar, precum văd,
Plătit-am ieftin ziua asta mare.

MALCOLM
Macduff şi nobilul tău fiu sînt lipsă.

ROSS
Feciorul tău, seniore, şi-a plătit
O datorie de ostaş : trăit-a
Doar cît i-a fost s-ajungă un bărbat.
Abia o dovedi prin cerbicie
Pe neclintitul luptei sale loc,
Şi-i mort că un viteaz.

SIWARD
E mort, atunci.

ROSS
Şi ridicat din cîmp. Dar chinul tău
Nu-l măsura cu vrednicia lui,
C-ar fi atunci şi fără de sfîrşit.

SIWARD
A fost lovit în față ?

ROSS
Da, în frunte.

SIWARD
Atunci ostaş al Domnului să fie !
Chiar de-aş avea feciori cîţi peri în cap,
Nu le-aş dori o moarte mai frumoasă !
Acesta fie-i clopotul de veci !

MALCOLM
I se cuvine-o mai adîncă jale. Şi i-o aduc prinos.

SIWARD
I-ajunge-atît.
Muri frumos, plătindu-şi datoria...
Să-l ierte Domnul ! Iat-o mîngîiere !

(Intră Macduff cu capul lui Macbeth.)

MACDUFF
Slăvit fii, rege ! Rege eşti! Priveşte
La blestematul despotului cap.
E slobod veacul. Văd în jurul tău
A ţării floare care^ngînă-n sine
Urarea mea. Iar glasul ei şi-al meu
Aş vrea să strige acum : Mulţi ani trăiască
Al Scoţiei rege !

TOŢI
Trăiască-al Scoţiei rege ! *(Fanfară.)*

MALCOLM
Nu voi lăsa să treacă mult nainte
De-a recunoaşte ale voastre jertfe
Şi-a răsplăti pe toţi. Voi, thani şi veri,
Numitu-v-am de astăzi conţi, întîii
Pe care astfel Scoţia-i salută.
Mai trebuie, sădind din nou, cu vremea
Să chem la vatră fraţii din surghiun,
Fugiţi de gheara vajnicului despot.
Voi da-n vileag pe cruzii slujitori
Ai mortului casap şi-ai blestematei
Regine, care şi-a luat viaţa
— Se crede — cu năprasnicele-i mîini.
Acestea dar şi toate ce mai sînt
Treptat le fac, cu voia celui sfînt.
Pe toţi şi fiecărui, cu-nchinare,
Poftescu-vă la Scone, la-ncoronare !
(Fanfară. Ies.)